

2008 UYGULAMA RAPORU

HAYATBOYU ÖĞRENME PROGRAMI (LLP)

"2006, Uşak, Comenius Çalıştayı"

2008 UYGULAMA RAPORU HAYATBOYU ÖĞRENME PROGRAMI (LLP)

AB EĞİTİM VE GENÇLİK PROGRAMLARI MERKEZİ BAŞKANLIĞI

AB Eğitim ve Gençlik Programları Kitapları
Analiz ve Raporlar Serisi 4

Hayatboyu Öğrenme Programı 2008 Uygulama Paporu

Hazırlayan
Halkla İlişkiler Koordinatörlüğü

T.C.
Başbakanlık
Devlet Planlama Teşkilatı
AB Eğitim ve Gençlik Programları Merkezi Başkanlığı

Bu eserin her hakkı mahfuzdur. Yazılar ve görsel malzemeler, izin alınmadan tümüyle veya kısmen yayınlanamaz, her hangi bir surette çoğaltılamaz. Bu kitap Avrupa Komisyonu'nun maddi desteği ile yayınlanmaktadır.

ISBN 978-9944-733-16-8

Aralık 2008
1,500 adet olarak basılmıştır.

© 2008, Avrupa Birliği Eğitim ve Gençlik Programları Merkezi Başkanlığı

Adres : Hüseyin Rahmi Sokak No:2
06680
Çankaya/ANKARA
Telefon : + 90 (312) 409 60 00
Faks : + 90 (312) 409 60 09
www.ua.gov.tr
bilgi@ua.gov.tr

Tasarım
Halkla İlişkiler Koordinatörlüğü

Baskı
EMRAH Matbaacılık, ANKARA

Şekil, Tablo, Grafik ve Haritalar	I-II
ÖNSÖZ	1

BÖLÜM 1

Hayatboyu Öğrenme Programına (LLP) Bakış	5
A. Hayatboyu Öğrenme Programı (LLP) Nedir?	5
B. Hayatboyu Öğrenme Programı'nın (LLP) Amacı Nedir?	7
C. Hayatboyu Öğrenme Programı'nın Hedef Kitlesi Kimlerdir?	8
D. Sektörel ve Alt Programlar	9
1. Okul Eğitimi (Comenius) Programı	9
2. Yükseköğretim (Erasmus) Programı	10
3. Mesleki Eğitim (Leonardo da Vinci) programı	10
4. Yetişkin Eğitimi (Grundtvig) Programı	11
5. Ortak Konulu (Transversal) Program	12
E. Hayatboyu Öğrenme Programı Nasıl Yürütülür?	12
1. Merkezi Yönetim	13
a. Avrupa Komisyonu	13
b. Avrupa Komisyonu Eğitim ve Kültür Genel Müdürlüğü (DG EAC)	13
2. Ülkesel Yönetimler (Ulusal Ajanslar)	14
F. Hayatboyu Öğrenme Programı'nın (LLP) Finansmanı?	14

BÖLÜM 2

Raporun Yapısı	19
Çalışmanın Yapısı	20
Program Faaliyetleri	20
Yaygınlaştırma Faaliyetleri	21

BÖLÜM 3

Program Faaliyetleri	25
A. Proje Faaliyetleri	26
a. LLP Projelerinde 2008 yılının genel görünümü	28
b. Comenius Programı	36
c. Erasmus Programı	40
d. Leonardo da Vinci Programı (LdV)	41
e. Grundtvig Programı	46

B. Bireysel Faaliyetler	48
a. LLP Bireysel Faaliyetlerinde 2008 Yılı Genel Görünümü	49
b. Comenius Programı	50
c. Diğer Faaliyetler	54
d. Grundtvig Programı	60
e. Ortak Konulu Program	62

C. Diğer Faaliyetler	64
a. Comenius Programı	65
b. Erasmus Programı	66
c. Leonardo da Vinci Programı	67
d. Grundtvig Programı	67
e. Ortak Konulu Program	68

BÖLÜM 4

Yaygınlaştırma Faaliyetleri	71
------------------------------------	----

A. TOPLANTILAR	72
1. Başarılı Proje Sahiplerini Bilgilendirme Toplantısı	72
2. Bölgesel Bilgilendirme Toplantıları	73
3. Değerlendirme Toplantıları	74
4. Bölgesel Proje Fuarları	75
5. Sektörel ve Tematik Bilgilendirme Toplantıları	75
6. GAP Çalıştayları	76

B. YAYINLAR	76
1. Eğitim ve Gençlik Dergisi	76
2. Leonardo da Vinci Proje Kataloğu	77
3. Erasmus İstatistikleri	77
4. Broşürler	77

EK-1	
HAYATBOYU ÖĞRENME PROGRAMI (LLP) PROGRAM VE FAALİYETLERİ	78

EK-2	
2008 YILI TÜRKİYE İLERLEME RAPORU	80

ŞEKİLLER

ŞEKİL 1	15
Türkiye LLP Bütçesinin kaynakları	
ŞEKİL 2	28
Hayatboyu Öğrenme Programında 2008 yılı proje başvurularının programlara göre dağılım yüzdeleri	
ŞEKİL 3	36
Comenius proje başvurularının kabul edilme ve ret oranı	
ŞEKİL 4	41
Leonardo da Vinci programı 2008 yılı kabul ve ret oranları	
ŞEKİL 5	46
Grundtvig Programı kabul ve ret oranları	
ŞEKİL 6	50
Comenius Programı kabul ve ret oranları	
ŞEKİL 7	54
LLP bireysel faaliyetlerinin yararlanıcı sayıları itibarıyla dağılımı	
ŞEKİL 8	56
Erasmus bireysel faaliyetler katılımı kabul ve red oranı	
ŞEKİL 9	61
Grundtvig programı katılımı kabul ve red oranı	
ŞEKİL 10	62
Çalışma Ziyaretleri faaliyeti katılımı kabul ve red oranı	

GRAFİKLER

GRAFİK 1	15
Türkiye'nin 7 yıllık 3. dönemde sahip olduğu yıllık LLP bütçeleri	
GRAFİK 2	27
Hayatboyu Öğrenme Programına yapılan yıllık proje başvurusu sayıları	
GRAFİK 3	37
Comenius programı bünyesinde projelere ayrılan bütçeler	
GRAFİK 4	42
LdV programında başvuru grafiği	
GRAFİK 5	49
Erasmus programında 2008 yılı toplam talebi.	
GRAFİK 6	55
Erasmus sistemi hareketlilik grafiği	

TABLolar

TABLO 1	33
Hayatboyu Öğrenme Programında illerin 2008 yılı proje performansları ve tahsis edilen ödenekler	
Tablo-2	38
Comenius projelerine ilişkin il bazında istatistikler	
Tablo-3	40
Erasmus projelerine ilişkin il bazında istatistikler	
Tablo-4	42
Leonardo da Vinci projelerine ilişkin il bazında istatistikler	

Dr. Fatih Hasdemir
Başkan

1 999 yılında başlayan adaylık sürecinin ardından müzakere süreci halen devam eden ülkemizde, Avrupa Birliği'ne üyelik sürecinin sonucu olarak pek çok program ve faaliyet yürürlüğe konulmuştur.

Henüz tam üye statüsü taşımayan Türkiye'de Avrupa Birliği fonları ile gerçekleştirilen çalışmaları temelde ikiye ayırmak mümkündür. Bunlardan birincisini adaylık sürecindeki tüm ülkelerde olduğu gibi müzakere sürecindeki başlıklarda ülkesel iyileştirmelerin ve gelişmelerin sağlanabilmesi için yürütülen "Katılım Öncesi Faaliyetler" olarak tanımlamak mümkündür. İkinci tür çalışmalar ise geleceğin Avrupa Birliği üyesi olarak Türkiye'nin de doğal bir üyesi olacağı "Topluluk Programları" kapsamında yürütülen faaliyetlerdir. Adaylık süreci devam eden ülkeler bu programların bir kısmına katılım imkânına sahiptir.

Hayatboyu Öğrenme Programı (LLP) ve onun kardeş programı olan Gençlik Programı ikinci gruba dahildir, yani "Topluluk Programları" arasında yer almaktadırlar. Hayatboyu Öğrenme Programı'na (LLP) halen sayıları 27 olan AB üyeleri ile birlikte adaylık sürecindeki Türkiye ve AB ile EFTA/EEA anlaşmaları kapsamında ortaklık kuran Lihtenştayn, İzlanda ve Norveç gibi Avrupa ülkeleri olmak üzere toplam 31 ülke üye olarak katılım sağlamıştır.

Avrupa Birliği'ne adaylık süreçleri devam eden Makedonya ve Hırvatistan'ın da 2010 yılından itibaren öngörülen katılımlarıyla birlikte bu sayı 33 ülkeye çıkmış olacaktır. Ayrıca, aynı yıl İsviçre'nin de katılımı gündemdedir. Okumakta olduğunuz bu rapor, ülkemizin 1 Nisan 2004 tarihi itibarıyla tam katılım sağlamış olduğu Socrates II ve Leonardo da Vinci II programlarının 2007 yılında birleştirilmesi ile ortaya çıkan Hayatboyu Öğrenme Programı (LLP) kapsamında ülkemizde 2008 yılında yürütülen faaliyetleri özetlemeyi amaçlamaktadır. Bu bağlamda, Programın ülkemizdeki tanıtımı ve geldiği noktayı anlatmak açısından da önemli bir katkı sağlayacağına inanıyorum.

Merkez Başkanlığının Ankara'daki binası

2008 yılına ilişkin uygulamalar ve gerçekleştirmeler konusuna girmeden önce giriş bölümünde her biri farklı bir yürütülme tarzına sahip “Topluluk Programları”ndan Eğitim ve Gençlik Programlarının nasıl yürütüldüğü ile bünyesinde 5 farklı alt program (ülke merkezli) bulunduran Hayatboyu Öğrenme Programı hakkında özet bilgiler sunulacaktır.

Her yıl Türkiye çapında üçbinden fazla proje başvurusu yapılan ve bunlar arasından seçilen yaklaşık bin projenin desteklenme şansı bulduğu Hayatboyu Öğrenme Programı’ndan (LLP) yıllık olarak 20 bine yakın vatandaşımız doğrudan yararlanmaktadır.

Hayatboyu Öğrenme Programı (LLP) kapsamında yer alan programlar çerçevesinde yürütülebilecek faaliyetleri genel olarak iki türe ayırabiliriz. Merkezi faaliyetler ve ülke merkezli olarak yapılan bu tasnif ilgili faaliyeti kimin yürüttüğüne ilişkindir ve yetki alanını tanımlamaktadır. Bu bağlamda hangi program veya sektörel program altında olursa olsun yapılan proje veya faaliyet merkezi faaliyet niteliği taşıyorsa, başvurular Avrupa çapında ve Brüksel’deki “Yürütme Ajansı”na yapılmaktadır. Ülke Merkezli Faaliyetlerde ise başvuruların tamamı ilgili ülkenin programı yürütmekten sorumlu ulusal ajansı yani uygulayıcı olan kuruma yapılır. Programların Türkiye ulusal temsilciliğini yürüten Merkez Başkanlığı tarafından hazırlanan bu rapor yalnızca kendi sorumluluğunda bulunan “ülke merkezli faaliyetleri” esas alacaktır.

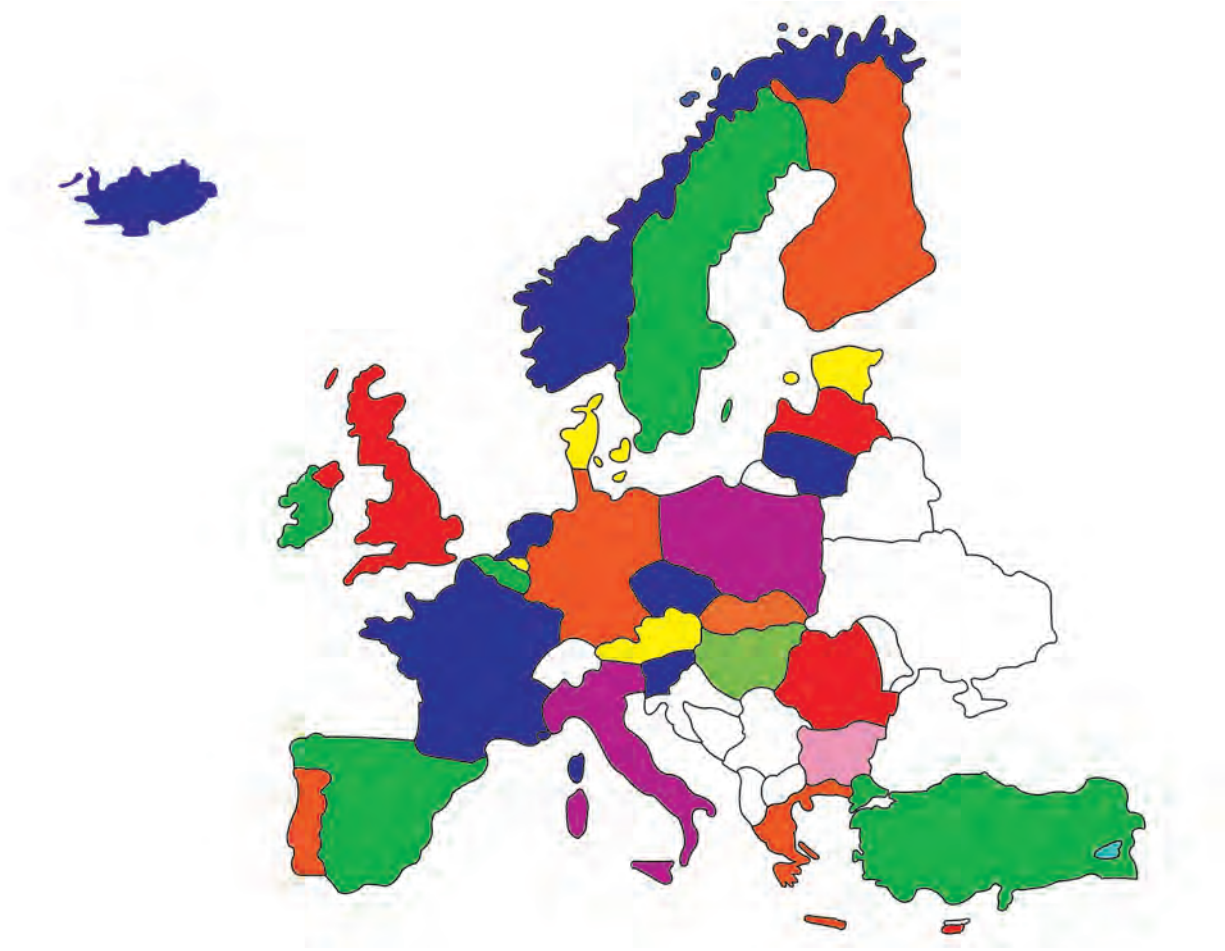

Hayatboyu Öğrenme Programına (LLP) Bakış

A. Hayatboyu Öğrenme Programı (LLP) Nedir?

Hayatboyu Öğrenme Programı bir çatı program niteliğindedir. Program, insan yaşamının tamamını etkileyebilen ve eğitimin bireylerin hayatının tamamını etkileyecek bir unsur haline getirilmesini ifade etmektedir. Hayatboyu Öğrenme Programı'nın bünyesinde dört adet sektörel program (Comenius, Erasmus, Leonardo da Vinci, Grundtvig) ve bunlara ek olarak Ortak Konulu Program (Transversal) ve Jean Monnet programı bulunmaktadır. Ortak Konulu Program kapsamında sadece Çalışma Ziyaretleri ülke merkezli olarak yürütülmektedir. Bunun dışındaki faaliyetleri ve tamamen Komisyon merkezli bir program olan Jean Monnet Programı, bu nitelikleri itibarıyla bu rapora dâhil edilmemiştir.

Hayatboyu Öğrenme Programı altında yer alan tüm sektörel programlar bir bütün halinde çatı programın isminde de belirtildiği üzere bir insanın hayatı boyunca alabileceği eğitim ve öğrenme imkânları ile onun evre-

Hayatboyu Öğrenme
Programına katılan Ülkeler

lerini temsil eder.

Aslında bir çatı program olan Hayatboyu Öğrenme Programında (LLP) faaliyet ve projeler isimleri yukarıda sayılan sektörel programlar ve alt programlar kanalıyla gerçekleştirilir. Programların sağladığı imkânlar projeler ve bireysel faaliyetler olarak iki gruba ayrılmaktadır. Program ve faaliyetlerin tam listesini Ekler kısmında bulabilirsiniz.

Bir Topluluk Programı olan Hayatboyu Öğrenme Programı, Avrupa Birliği bütçe dönemlerini esas alacak şekilde dönemler halinde planlanır ve uygulanır. İlk kez 1995 yılında başlatılan programın ilk dönemi 2000 yılında, ikinci dönemi ise 2006 yılında sona ermiştir. Program şu anda 2007-2013 bütçe dönemine denk gelen 3. dönemini yaşamaktadır.

B. Hayatboyu Öğrenme Programı'nın (LLP) Amacı Nedir?

Program Avrupa vatandaşlarının ulusal ve uluslararası düzeyde, bireysel ve kurumsal olarak eğitim ve öğretim alanında yapacakları sosyal, kültürel ve mesleki faaliyet ve projelere finansman desteği sağlamak ve metot göstererek yardım etme esası üzerine kurulmuştur. Bu çerçevede bir yandan eğitimcilerin ve gençlerin bir proje üretebilecek şekilde ve bir proje kapsamında sorunları tespit edip, çözüm üretmek için girişimde bulunma ve inisiyatif üstlenme becerileri geliştirilmekte; bir yandan da sosyal sorumluluk üstlenmelerine imkân sağlanarak demokratik reflekslerinin güçlenmesi ve aktif vatandaşlık bilinçlerinin artması sağlanmaktadır.

Programların önemli hedeflerinden birisi de Avrupa'da farklı ülkelerde ve kültürel coğrafya alanlarında yaşayan toplumlar arasında anlayış ve işbirliği ortamının geliştirmektir. Programlar kapsamındaki pek çok faaliyet sayesinde farklı kültür ve yaşam tarzlarından gelen insanlar birlikte çalışma, sorunlara birlikte çözümler arama ve en önemlisi kendi özgün tecrübelerini paylaşma imkânı bulmaktadırlar. Böylece Avrupa Birliği sadece hükümetler arasında yapılan politik görüşmelerden öteye geçmekte, toplumsal ve bireysel anlamda farklı ulusların birbirleriyle derin bağlar oluşturmaya olanak sağlamaktadır.

Hayatboyu Öğrenme Programı da diğer tüm Topluluk Programları gibi temelde Avrupa Birliği'nin kuruluş felsefesi üzerine inşa edilmiş programlar olup, temel amaçları bu felsefenin olgunlaştırılması ve gündelik hayata yansıtılmasıdır. Avrupa Birliği'nin Temel Haklar Beyannamesi'nin girişinde (Preamble of the Charter of Fundamental Rights of the Union) şöyle der:

“ Birlik, bölünemez ve evrensel değerler olan insan onuru, hürriyet, eşitlik ve dayanışma üzerine kurulmuştur. Demokrasi ve hukukun üstünlüğü prensiplerine dayalıdır. Birlik vatandaşlık kavramını oluşturarak, bireyi bütün

faaliyetlerinin merkezine oturtur... Birlik bu ortak değerlerin korunmasına ve geliştirilmesine katkıda bulunurken bir yandan da Avrupa'nın kültür ve geleneklerinin farklılıklarına ve üye devletlerin ulusal kimliklerine de saygı duyar."

Lizbon Stratejisi (Mart 2000)

Avrupa Birliği'nin ekonomik olarak yenilenebilmesi ve rekabet gücü en yüksek ve en dinamik bilgi tabanlı ve müreffeh bir toplum haline gelebilmesi için; yenilikçilik, öğrenen ekonomi, sosyal ve çevresel yenilenme olarak tanımlanan üç sahada yapılacak paralel çalışmalar yapılmasını hedefleyen bir Avrupa Konseyi kararıdır.

Avrupa Birliği'nin üzerine inşa edildiği bu idealler Avrupa'yı oluşturan ulusların tamamı tarafından paylaşılmaktadır. Bu genel prensipleri temel almakla birlikte özellikle Lizbon Stratejisi ile belirlenen hedeflere ulaşılması da programın amaçları arasındadır. Lizbon Stratejisi, 'Avrupa Birliği'ni 2010 yılına kadar dünya çapında rekabet gücü en yüksek ve en dinamik bilgi tabanlı bir ekonomi haline getirmek' hedefi üzerine kurulu olup ekonomik ve sosyal olgular üzerine inşa edilmiştir. Lizbon süreci yenilikçilik, ekonomik, sosyal ve çevresel yenilenme ve sürdürülebilirlik kavramlarına önem verir ve bu konularda hedefler koyar.

C. Hayatboyu Öğrenme Programı'nın Hedef Kitle-si Kimlerdir?

Programları tanımlayabilecek genel ilkeler hayatboyu uygulanabilir olması ve kapsayıcılığıdır. Çatı programlar ve bunların altında yer alan sektörel program ve alt faaliyetler bir bütün olarak ele alındığında bir bireyin hayatının hemen hemen tamamını kapsayacak şekilde yapılandırıldıkları görülecektir. Bu şekilde her yaştaki vatandaşın bu sosyal içerikli programlardan yararlandırılması hedeflenmektedir.

Bunu daha iyi anlayabilmek için programların hedef kitlelerine yakından bakmak yeterli olacaktır. Comenius programı okul öncesi, ilk ve ortaöğretim kurumları ile üniversitelerin öğretmen yetiştiren birimlerinde öğrenim görenleri kapsamaktadır. Erasmus programı üniversite eğitimi, Grundtvig programı ise yetişkin eğitimi, yani eğitimlerini tamamlamamış ya da eğitimi bitirmiş olan yetişkin bireyleri kapsamaktadır. Leonardo da Vinci programı ise bir bireyin yaşamında en önemli kısmı

oluşturan meslek hayatını hedef almaktadır. Bu şekilde bir bireyin tüm yaşamı boyunca eğitilmesini sağlayacak toplumsal bir kalkınma hedeflenmektedir. Hayatboyu Öğrenme Programı'nın özellikle formel ve örgün eğitime yani okul eğitimine odaklandığını, Eğitim ve Gençlik Programları bünyesindeki bir diğer çatı program olan Gençlik Programı'nın ise yaygın eğitim odaklı ve okul dışı faaliyetlere odaklandığı söylemek mümkündür.

Tüm programlar esas alındığında en genel anlamıyla programların hedef kitlesinin toplumu oluşturan tüm bireyler olduğunu söyleyebiliriz. Bu hedef kitleye ilk elden ulaşanlar proje hazırlayıcısı olan kişi ve kurumlar olmaktadır. Her yıl kabul edilen binlerce proje ile bireylere ve kuruluşlara kendi belirledikleri konu ve ihtiyaçlara göre projeler hazırlama olanağı verilmektedir. Proje konularının genel hedefler ve başlıklar dışında, özel ve tüzel kişilere bırakılmış olması etkin bir toplumsal yaygınlık sağlamaktadır. Kısacası Hayatboyu Öğrenme Programı ve kardeş programı olan Gençlik Programı bünyesinde yer alan program ve faaliyetler çerçevesinde sunulan ve kabul edilen projeler sayesinde toplumun hemen hemen tüm kesimlerine ulaşmak mümkün olmaktadır.

D. Sektörel ve Alt Programlar

Hayatboyu Öğrenme Programı aslında bünyesinde alt program ve faaliyetler bulunduran ve birleştirici özelliği ön planda olan bir tür konsept ya da başka bir ifade ile bir çatı programdır. Tüm proje ve faaliyetler bu çatı program altında yer alan ve bu bölümün başında isimleri sayılan 5 adet ülke merkezli alt program kapsamında yürütülmektedir. Aynı çatı program altında bulunuyor olsalar da bu alt programların hedef kitle, prosedür ve süreçleri birbirinden oldukça farklıdır.

Her bir programda takip edilecek prosedürler önceden belirlenmiş kurallar çerçevesinde yürütülüyor olsa da dönemsel ihtiyaç ve önceliklere göre süreçlerde ve işlemlerde değişiklikler yapılabilmektedir. Programların uygulanılmasında önemli farklılıklar getirebilen bu

değişiklikler için Avrupa Komisyonunun ve ulusal ajansın internet sitesinden güncel verileri takip etmeniz gerekmektedir.

1. Okul Eğitimi (Comenius) Programı

Lizbon hedeflerine ulaşabilmek için öğrenciler ve eğitim personeli arasında Avrupa kültür ve dil çeşitliliği ile değerleri hakkında bilgi ve anlayış oluşturmaya, öğrencilerin kişisel gelişimleri için gerekli olan temel becerileri edinmelerini amaçlar. Bu hedefler, “Okul Eğitimi” alanında Avrupa ülkeleriyle işbirliği yoluyla eğitimde kalitenin artırılması ve kültürel diyalogu sağlayarak dil öğreniminin teşvik edilmesini kapsar. Bu doğrultuda Avrupa ülkelerinde eğitimle ilgili kurumlar arası işbirliğini sağlamaya çalışır. Comenius programının hedef kitlesi okul öncesi, ilk ve orta öğretim kuruluşları ile eğitim fakülteleridir.

2. Yükseköğretim (Erasmus) Programı

Avrupalı yükseköğretim kurumlarının birbirleri ile işbirliği yapmalarını teşvik etmeye yönelik bir Avrupa Birliği programıdır. Yükseköğretim kurumlarının birbirleri ile ortak projeler üretip hayata geçirmeleri; kısa süreli öğrenci ve personel hareketliliği yapabilmeleri için karşılıksız mali destek (hibe) sağlamaktadır. Bunun yanı sıra yükseköğretim sistemini iş dünyasının gereksinimlerine uygun olarak geliştirmek ve üniversite mezunlarının iş dünyasında istihdam edilebilirliğini arttırmak amacıyla yükseköğretim kurumları ile iş çevreleri arasındaki ilişkilerin ve işbirliğinin arttırılmasını da teşvik etmektedir. Erasmus sistemine dâhil olabilmek için gerekli olan Erasmus Üniversite Beyannamesine sahip Türk yüksek öğretim kurumlarının sayısı 100’ü geçmiştir.

3. Mesleki Eğitim (Leonardo da Vinci) programı

AB’ne üye ve aday ülkelerin mesleki eğitime yönelik politikalarını desteklemek ve geliştirmek için yürütülen bir programdır. Programın hedef kitlesi tüzel kişilik

sahibi tüm resmi ve özel kurum ve kuruluşlar, eğitim kurumları ile KOBİ, STK ve yerel idarelerdir. Leonardo da Vinci programı; ülkeler arası işbirliğinin geliştirilmesi yoluyla mesleki eğitim sistemleri ile uygulamalarında kalitenin geliştirilmesini, yeniliklerin teşvik edilmesini ve mesleki eğitimde Avrupa boyutunun güçlendirilmesini amaç edinmiştir. Program kapsamında uygulanan Hareketlilik (Mobility) faaliyet alanında, tüm özel sektör ve kamu kuruluşları ile mesleki eğitim kurumları arasında gerçekleştirilen ve mesleki eğitimden sorumlu kişilerin hareketliliği ile tüm mesleklerde yurt dışında farklı ülkelerde yapılan uygulamaların ülkeler arasında değişimini sağlanmakta, aynı zamanda temel düzeyde mesleki eğitim almakta olan öğrenciler ile, işsizler de dâhil olmak üzere işgücü dünyasındaki kişilerin, çalışanların katıldığı ülkelerarası staj faaliyetleri yapılmaktadır. Yine Leonardo da Vinci programı bünyesinde yer alan Ortaklıklar (Partnerships) faaliyet alanında, kurumlar arasında gerçekleştirilecek işbirlikleri desteklenmekte ve bu kurumlar arasındaki hareketlilikler, ortaya çıkarılacak yaygınlaştırılabilir ve uygulanabilir ürünlere ulaşılması için desteklenmektedir. Yenilik Transferi (Transfer of Innovation) faaliyet alanında ise kurulacak ortaklıklar yolu ile iyi uygulamaların ülkeler arasında yaygınlaştırılması ve farklı içeriklerde geliştirilmiş yenilikçi ürün, araç, yöntem ve uygulamaların ulusal ihtiyaçlara dilsel, kültürel ve hukuki açılardan adaptasyonu desteklenir.

4. Yetişkin Eğitimi (Grundtvig) Programı

Bilginin sürekli yenilenmesi neticesinde oluşan gereksinimleri karşılamak ve yetişkin kişilere yaşamları boyunca bilgi ve niteliklerini geliştirmek için imkânlar sunarak istihdam olanaklarını artırmak ve toplumda meydana gelen değişikliklere uyum sağlamalarını amaçlar. Grundtvig, mesleki eğitim dışında kalan her çeşit yetişkin ve yaygın eğitim üzerine odaklanır. Yaygın eğitim içindeki öğrenci, öğretmen, eğitimci ve diğer personelle yetişkin eğitim alanındaki eğitim kurumları ve bu tür eğitim fırsatları sunan kuruluşları hedefler. Yaygın eğitim kurumları başta olmak üzere sivil toplum kuruluşları, araştırma merkezleri,

danışmanlık ve bilgi/iletişim kuruluşları ile özel kuruluşlar, yüksek öğrenim kurumları, ülkeler arası ortaklıklar, Avrupa projeleri ve ağlar kurarak birlikte çalışabilir, uluslararası hareketlilik faaliyetlerinde bulunabilirler. Program kapsamında kurumsal Grundtvig Ortaklıkları projeleri ile irtibat seminerleri, hazırlık ziyaretleri gibi Bireysel Eğitim faaliyetlerine destek sunulmaktadır. 2009 yılından itibaren bu faaliyetlere Gönüllü Projeleri, Çalışma Grupları, Yurt Dışı Hizmetiçi Eğitim faaliyetleri, asistanlıklar, ziyaret ve değişimler gibi faaliyetler de eklenecektir.

5. Ortak Konulu (Transversal) Program

Genel olarak iki veya daha fazla alt programın faaliyetlerini kapsayan alanlarda Avrupa işbirliğini ve üye ülkelerin eğitim sistemlerinin kalitesini ve tanınmasını destekleyen bir programdır. Program altında bulunan faaliyetlerden sadece Çalışma Ziyaretleri ülke merkezli olarak yürütülmektedir. Çalışma Ziyaretlerinin amacı, katılımcı ülkeler için ortak fayda alanlarında karar vericiler ve eğitim uzmanları arasında özellikle okul öncesi, ilk, orta ve mesleki eğitim alanlarında bilgi ve deneyim alışverişini kolaylaştırmaktır.

E. Hayatboyu Öğrenme Programı Nasıl Yürütülür?

Eğitim ve Gençlik Programlarının en büyük ve önemli kısmını oluşturan Hayatboyu Öğrenme Programı, daha öncede bahsedildiği gibi 31 ülkenin katılım sağladığı uluslararası bir eğitim destek sistemidir. Avrupa Birliği çatısı altında yer alan programın uygulanışı için de bir yandan Brüksel’de merkezi Avrupa Komisyonu bünyesinde sorumlu kurum ve kuruluşlar, diğer yanda da programların her bir ülkede uygulanmasını sağlamak üzere kurulan bilinen adıyla ulusal ajanslar bulunmaktadır.

Avrupa Birliği prosedürleri çerçevesinde üretilen kurallara bağlı olarak yürütülen program, Brüksel’deki merkezi

yapı etrafında kurulmuş ve tüm katılımcı ülkelere yayılan kuruluşlar ağı sayesinde etkin bir şekilde uygulanabilmektedir.

Hayatboyu Öğrenme Programı bünyesinde barındırdığı tüm faaliyetler ve programların uluslararası ortaklıklara dayanması sebebiyle yönetim açısından da Brüksel ve katılımcı ülkeler arasında yoğun bir işbirliği ve ortak çalışma gerektirmektedir.

Ján Figel

Eğitim, Öğretim, Kültür ve Gençlikten sorumlu Komisyon Üyesi

1. Merkezi Yönetim

a. Avrupa Komisyonu

Avrupa Birliği sistemi içerisinde yürütme fonksiyonu Avrupa Komisyonu tarafından yerine getirilmektedir. Bir tür Bakanlar Kurulu niteliğinde olan Avrupa Komisyonu, biri başkan olmak üzere 27 üyeye sahiptir ve her bir üye farklı bir faaliyet sahasından sorumlu siyasi otorite ya da bir başka ifade ile Bakan konumundadır. Eğitim, öğretim kültür ve gençlikten sorumlu Komisyon Üyeliği görevini halen Slovakya temsilcisi *Ján Figel* yürütmektedir.

b. Avrupa Komisyonu Eğitim ve Kültür Genel Müdürlüğü (DG EAC)

Avrupa Komisyonu icra görevini üye devletler ve kendisine bağlı ajanslar ya da genel müdürlükler aracılığı ile yerine getirir.

Mevcut sistem içerisinde eğitim, öğretim, kültür ve gençlik işleri tek bir çatı altında bulunmakta olup siyasi otorite ya da bakanlık konumundaki Komisyon ve Komisyon üyesine bağlı bir icra birimi konumunda bulunan “Eğitim ve Kültür Genel Müdürlüğü” tarafından yürütülmektedir. Eğitim ve Kültür Genel Müdürlüğü’nün genel amaçları bir bilgi Avrupa’sı yaratmak, Avrupa kültür alanının gelişmesini sağlamak ve Avrupa vatandaşlarını ve özellikle gençleri Avrupa entegrasyonunun bir parçası haline getirmek olarak özetlenebilir.

Daha önce de bahsedildiği gibi Eğitim ve Gençlik

Programları kapsamında yürütülen faaliyetler temel olarak ikiye ayrılmaktadır. Merkezi yani tüm Avrupa genelinde yürütülen faaliyetlerden Eğitim ve Kültür Genel Müdürlüğü'ne bağlı olarak çalışan Eğitim, Görsel-İşitsel ve Kültür Yürütme Ajansı(Education, Audiovisual and Culture Executive Agency)

2. Ülkesel Yönetimler (Ulusal Ajanslar)

Programların ülke merkezli uygulamaları yani üye ülkeler nezdinde ve yereldeki uygulamalarından ise her bir üye ülke tarafından kendi iç mevzuatına uygun olarak kurulmuş olan ve faaliyet gösteren, ilgili ülkenin hukuki ve idari sisteminin bir parçası olan ulusal ajanslar sorumludur. Bir başka ifade ile uluslararası nitelikteki Eğitim ve Gençlik Programlarının ülke içerisindeki tüm iş ve işlemleri ile ilgili olarak yetkili olan kuruluşlar Ulusal Ajanslardır.

Programların toplumun ve sosyal hayatın tamamına hitap eden niteliği dolayısıyla tüm kurum ve kuruluşların proje hazırlama imkânına sahip olması, program bütçesinin tüm yurt genelinde adil ve dengeli bir şekilde dağıtılmasından sorumlu olan ve ulusal ajans görevini yürüten kurum ve kuruluşların kendi tüzel kişiliğini haiz ve özerk kurumlar olmasını gerektirmektedir.

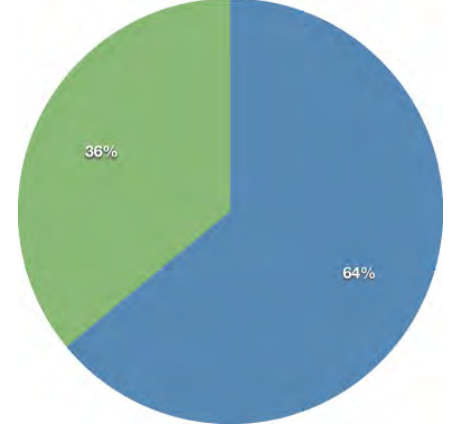
Türkiye ulusal ajanslığı görevini sürdürmekte olan Merkez Başkanlığımızda Devlet Planlama Teşkilatı'nın ilgili kuruluşu statüsünde özerk ve kamu tüzel kişiliğini haiz bir kurum olarak faaliyet yürütmektedir.

F. Hayatboyu Öğrenme Programı'nın (LLP) Finansmanı ?

Yukarıda da belirtildiği gibi Hayatboyu Öğrenme Programı (LLP) bir Topluluk Programıdır. Avrupa Birliği tarafından hazırlanan uzun dönemli bütçe planlarında söz konusu program için Topluluk genel bütçesinden bir pay ayrılmaktadır. Programın uygulandığı ilk dönemde (1995 - 2000) tahsis edilen toplam bütçe yaklaşık 1,7 milyar Avro iken, ikinci dönemde (2000-2006) bu rakam 3,6 milyar Avro'ya yükselmiştir. 3. dönemde (2007-2013) ise bu

rakam tekrar ikiye katlanmış ve 7 milyar Avro seviyelerine çıkmıştır.

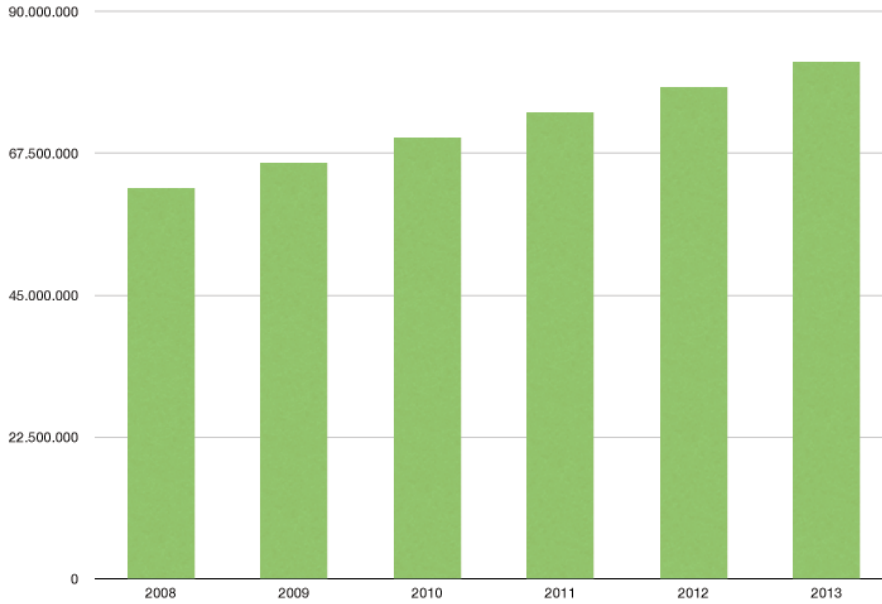
Topluluk Programlarının genelinde olduğu gibi programlara katılım sağlayan üye veya aday ülkeler, katılımları karşılığında yıllık olarak bir giriş ücreti ya da diğer bir ifade ile katılım bedeli ödemeyi taahhüt etmektedirler. Henüz Avrupa Birliği'ne adaylık aşamasındaki ülkeler için bu katılım bedelinin bir kısmı ulusal kaynaklardan, bir kısmı ise adaylık sürecini kolaylaştırmak için tahsis edilen katılım öncesi fonlardan karşılanmaktadır. 2008 yılı itibariyle Türkiye, katılım bedelinin %36'sını ulusal kaynaklardan karşılamaktadır. Katılım bedelinin % 64'lük kısmı ise katılım öncesi fonlardan karşılanmaktadır (Şekil 1).

Türkiye LLP Bütçesinin kaynakları

ŞEKİL 1

Türkiye, Hayatboyu Öğrenme Programında 31 ülke arasında en büyük bütçeye sahip 7. ülke konumundadır.

Türkiye'nin 7 yıllık 3. dönemde sahip olduğu yıllık LLP bütçeleri

GRAFİK 1

Üstteki tabloda 3. Dönem itibariyle Türkiye'nin kullanacağı yıllık toplam LLP ödeneklerini görmek mümkündür (Şekil 1). Söz konusu tablo merkezi ve ülke merkezli faaliyetlerin toplam miktarını göstermekte olup, büyük bir kısmı Türkiye Ulusal Ajansı tarafından yönetilmekle beraber yaklaşık olarak % 15'i merkezi projelere ve Yürütme Ajansının uhdesine ayrılmıştır.

Türkiye'nin 3. Dönemde kullanacağı toplam LLP bütçesi 490 milyon Avro olarak belirlenmiştir ki bu Avrupa LLP kaynaklarının yaklaşık % 7'sinin Türkiye'nin kullanımına tahsis edildiği anlamına gelmektedir.

Hayatboyu Öğrenme Programı (LLP) bünyesindeki tüm sektörel ve alt programlarda yoğun bir talep yaşanmaktadır. Yıllık gerçekleştirmeler bölümünden de takip edilebileceği gibi Türkiye'nin her ilinden ve yöresinden binlerce proje hazırlanmaktadır. Hali hazırda hazırlanan proje sayıları, mevcut ödeneklerin çok üzerindedir. Bu sayede bir yandan yaşanan rekabet sebebiyle projelerde daha yüksek kaliteye doğru bir eğilim oluşurken, bir yandan da eldeki ödeneklerin tamamının yani % 100'ünün yararlanıcılara tahsis edilmesi sağlanmıştır.

Raporun Yapısı

Hayatboyu Öğrenme Programı kapsamında bulunan 4 sektörel program ve Ortak Konulu Program kapsamında 49 adet faaliyet bulunmaktadır. Jean Monnet isimli program ve diğer 5 LLP programı altında yer alan 17 faaliyet daha önceden bahsedildiği gibi merkezi faaliyetlerdir ve Brüksel’de bulunan Yürütme Ajansı tarafından yönetilirler (bkz. Ek-1) . Kalan 32 farklı faaliyet ise ülke merkezli olarak yürütülen faaliyetlerdir. Bu tür faaliyetlerin yürütülmesinden ise ulusal ajanslar sorumludur. Türkiye ulusal ajansı olarak bu görev ülkemizde AB Eğitim ve Gençlik Programları Merkezi Başkanlığı tarafından yürütülmektedir.

Bu çerçevede “2008 Uygulama Raporu”nun konusu ülke merkezli nitelikteki faaliyetleri yani yürütülmesinden Merkez Başkanlığının sorumlu olduğu faaliyetleri içermektedir. Bu sebeple Yürütme Ajansı’nın görev alanına giren faaliyetler bu rapora konu edilmemiştir. Merkezi nitelik-

teki faaliyetlere ek olarak LLP'nin kardeş programı olan ve tamamen ayrı bir çatı program olan Gençlik (Youth in Action) Programı da barındırdığı faaliyetler büyük oranda ulusal ajanların sorumluluğunda olmasına rağmen bu rapora konu edilmemiştir. Gençlik Programı için ayrı bir çalışma yapılması planlanmaktadır.

Çalışmanın Yapısı

Merkez Başkanlığı gerek LLP ve gerekse Gençlik Programının yönetilmesi için pek çok farklı türde faaliyet gerçekleştirmektedir. Bu faaliyetlerin bir kısmı söz konusu programların yürütülmesi için gerekirken, bir kısım faaliyetler de programların tanıtımı ve yaygınlaştırılması için gerekmektedir.

Bu sebeple LLP 2008 Uygulama Raporu'nun yapısı bu faaliyetlere uygun olarak yapılandırılmıştır.

Program Faaliyetleri

Ulusal Ajanslar bünyesinde her bir programın yürütülmesinden sorumlu program birimleri ve yardımcı birimlerin yürüttükleri faaliyetlerin tamamı aslında program faaliyeti olarak tanımlanabilir. Bu bağlamda yaygınlaştırma ve destek faaliyetleri de yapıları gereği doğal olarak programlar bünyesinde yapılan faaliyetlerdir. Ancak yürütülen faaliyetleri tasnif etme gerekliliği sebebiyle özellikle kurumlar ve bireyler tarafından yapılan başvurular, başvuruların seçilmesi, finansman kaynaklarının ulusal önceliklere göre adil bir şekilde dağıtılması gibi en belirleyici faaliyetler program faaliyetleri olarak tanımlanmıştır.

Program faaliyetlerinin daha rahat anlaşılabilmesi için de tüm program faaliyetleri 3 alt başlık altında toplanmışlardır.

1. Proje faaliyetleri
2. Bireysel faaliyetler
3. Diğer faaliyetlerdir.

4 sektörel ve bir de alt program kapsamında toplamda 32'yi bulan program faaliyetleri bu şekilde tasnif etmek mümkündür. Proje faaliyetleri, kurum ve kuruluşlar tarafından hazırlanarak ulusal ajansa sunulan projeleri ifade etmektedir. LLP kapsamındaki projelere bireysel olarak başvurulması mümkün değildir. Farklı sektörel programlar altında pek çok farklı türde proje faaliyeti bulunmaktadır. Bunlara Comenius Okul Ortaklığı Projelerini örnek olarak gösterebiliriz. Bireysel faaliyetler ise ilgilenen şahısların bireysel olarak başvurularını gerektiren bireysel yararlanıma açık olan faaliyetlerdir. Bireysel faaliyetlere ise örnek olarak Grundtvig hizmet içi eğitim faaliyeti örnek olarak gösterilebilir.

Bir de nitelikleri itibarıyla her iki türde de sayılamayacak olan diğer faaliyetler söz konusudur. Bu tür faaliyetlerde her ne kadar ulusal ajanslar seçim sürecini yürütüyor olsa da etkinliklerin finansmanı gibi projelerde rastlanan nitelikler ve kişilerin önceden belli faaliyetlere bizzat başvurusu gibi bireysel faaliyetlerde rastlanan nitelikler bulunmamaktadır. Bu tür faaliyetlere Avrupa Dil Ödülü örnek olarak gösterilebilir.

Yaygınlaştırma Faaliyetleri

Program faaliyetlerinin yanı sıra önemli bir başka faaliyet türü ise yaygınlaştırma faaliyetleridir. Program faaliyetleri her yıl binlerce proje ve bireysel başvurunun yapıldığı, bu başvuruların seçim ve eleme sürecine sokulduğu, kabul edilenlerin uygulama ve takip aşamalarına alındığı oldukça dinamik bir süreçtir. Bu hareketliliğe rağmen Türkiye'nin 70 milyonu aşan nüfusu ve coğrafi büyüklüğü göz önüne alındığında programlardan yeterince haberi olmayan oldukça büyük bir nüfus olduğu düşünülmektedir. Bu sebeple programlar ve programların amaçları hakkında toplumun düzenli olarak bilgilendirilmesi gerekmektedir. Yaygınlaştırma Faaliyetleri'ni önemli kılan asıl konu ise her yıl gerçekleştirilen binlerce faaliyet sonucunda ülkenin her yerinde üretilen projelerin içeriğinin ve çıktılarının, edinilen tecrübelerin ve öğrenilen hususların projenin veya bireysel faaliyetin uygulandığı yer ile kısıtlı kalmaması ve daha geniş kitlelere taşınmasının

sağlanması konusunda program kurallarınca çizilen gerekliliklerdir.

Bu iki sebepten ötürü Merkez Başkanlığı diğer tüm ulusal ajanslar gibi yaygınlaştırma ve bilgilendirme faaliyetlerine büyük önem vermektedir.

Program Faaliyetleri

Önceki bölümlerde de izah edildiği üzere projeler, bireysel başvurular ve benzer diğer faaliyetler kapsamında yürütülen tüm faaliyetlere program faaliyetleri olarak tanımlanabilir. Her üç tür faaliyetin türünün de ortak bazı özellikleri bulunmaktadır. İster projeler, ister bireysel faaliyetler ve isterse diğer program faaliyetlerinde olsun bu üç husus ortak niteliklerdir.

* Tüm program faaliyetleri için üye tüm ülkeler nezdinde geçerli ve uyulması zorunlu kurallar bulunmaktadır.

* Tüm program faaliyetlerinde süreleri ve şekli önceden belirlenmiş başvuru süreçleri bulunmaktadır.

* Tüm programlarda önceden belirlenmiş kriterlere göre bir eleme ve onay süreci bulunmaktadır.

Proje Nedir? Nasıl hazırlanır? Nasıl başvurulur? Şartları nelerdir? Ortak nedir ve nasıl bulunulur? Bu soruların hepsi cevaplanmalıydı. Bir küçük araştırma ile sorularımıza cevapları kolaylıkla bulduk. Demek ki ihtiyaç duyduğumuz tek şey sadece başlamak ve harekete geçmekmiş.

*Muhsin Huyugüzel
LdV Hareketlilik Projesi
Bursa, 2007*

Bu bölümde LLP çatı programı başta olmak üzere tek tek Comenius, Erasmus, Leonardo da Vinci, Grundtvig ve Ortak Konulu Program kapsamındaki program faaliyetlerinde 2008 yılı uygulama sonuçlarına göz atılacaktır.

A. Proje Faaliyetleri

Proje tipi faaliyetler LLP programlarının çok önemli bir kesimini oluşturmaktadır. Projeleri programların en temel ve ayırt edici faaliyetleri olarak tarif edebiliriz.

Projeyi her bir farklı program için ayrı ayrı yayınlanan ve Avrupa genelinde standart olan başvuru formları kullanılarak hazırlanan, proje fikrine uygun olarak planlanan tüm iş, faaliyet ve bütçe planlarını, ve kurulan ortaklıklara ilişkin bilgileri içeren; başvuruyu yapan kurum tarafından usulüne uygun olarak hazırlanıp, onaylanıp, imzalanmış olan ve her yıl yeniden ilan edilen başvuru tarihlerinde ilgili ülkenin ulusal ajansına gönderilmesi gereken bir belge olarak tanımlamak mümkündür.

Yukarıda da belirtildiği gibi projeler tüm eğitim ve gençlik programları arasında en fazla dikkat çeken ve hatta programların gelişim sürecini tanımlayan faaliyet türü olmuşlardır. Bunun en önemli sebebi bu tarz proje konseptinin ülkemizde gündelik hayata ciddi bir oranda Eğitim ve Gençlik Programları vasıtasıyla girmiş olmasından kaynaklanmaktadır. Türkiye'nin programlara tam katılım sağladığı 2004 yılında, her şey henüz çok yeni iken insanların zihninde en çok soru işareti doğuran husus projelerin ne olduğu olmuştur.

Söz konusu başlangıç döneminde proje denilince insanların çoğunun aklına ilk gelen baraj, yol projeleri gibi çok büyük yatırım, insan kaynağı ve tamamlanması için uzun yıllar gerektiren faaliyetler geliyordu.

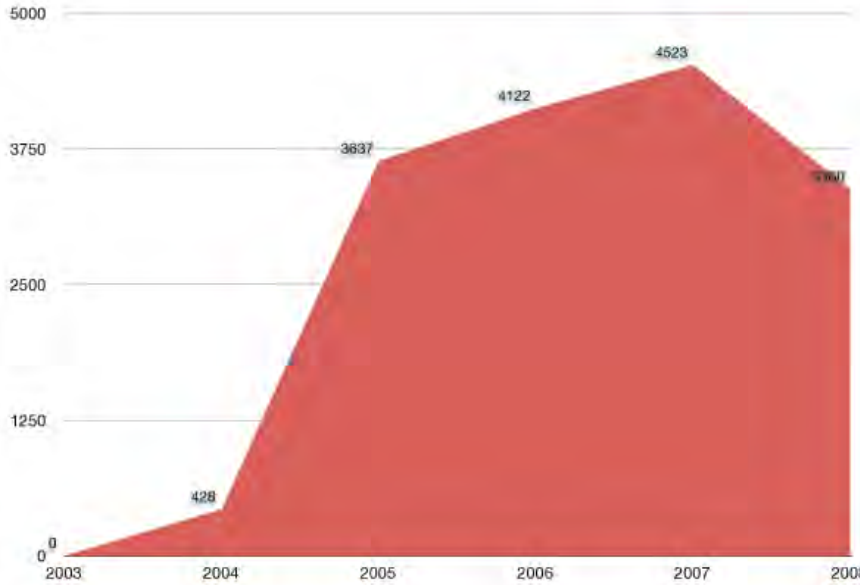
Oysa bir önceki sayfada da izah edildiği gibi proje belirli bir zaman aralığı içerisinde, mevcut ve elde edilebilir kaynakları kullanarak, önceden tanımlanan hedef ve amaçlara ulaşmak için, aynı hedefe ulaşmayı amaçlayan kişi ve kuruluşlarla ortaklaşa olarak yapılan çalışmalardan ibarettir.

Geçen dört yıl içerisinde Comenius, Grundtvig, Leonardo da Vinci programları kapsamında binlerce projeye imza

atan kişi ve kurumlarımız, projenin doğru tanımını önce kendileri özümstediler, ardından çevrelerindeki kişi ve kuruluşlara da yaydılar.

Hayatboyu Öğrenme Programı bünyesinde bulunan sektörel programların sahip olduğu yapı ve onlarca yıldır denenen ve devamlı olarak günün ihtiyaçlarına göre geliştirilen süreçleri proje hazırlarken ihtiyaç duyulabilecek en önemli üç gerekliliği karşılamaktadır. Bunlar yöntem, finansman ve ortaklıklardır.

Bunlardan birincisi yöntemdir ki bütün farklı proje tipleri başvuru formu denilen ve projenin üzerine kurgulandığı,

Hayatboyu Öğrenme Programına yapılan yıllık proje başvurusu sayıları

GRAFİK 2

hedefinizi, yönteminizi ve araçlarınızı açıklıkla anlatmanıza ve ifade etmenize imkân sağlayan, tüm Avrupa çapında ortak olarak kullanılan, uzun yıllardan beri kullanılarak denenmiş ve etkinliği ispatlanmış belgelere sahiptir. Bu sebeple söz konusu başvuru formları doldurulduğunda zaten bir proje hazırlanmış olmaktadır.

Bir projenin gerçekleştirilebilmesi için yöntemden de daha önemli olan ikinci husus ise projenin finansmanıdır. Programlar projenizi gerçekleştirebilmeniz için gereken finansal kaynağın çoğu kere tamamını karşılamakta ve proje işini kişiler, kurum ve kuruluşlar için masrafsız bir faaliyet haline getirmektedir.

Üçüncü önemli gereklilik ise hemen hemen tüm Hayat-boyu Öğrenme Programlarında esas olan projelerin uluslararası ortaklıklar kurularak yapılmasıdır. Yabancı ülkelerden ortaklar bulmak özellikle proje hazırlama safhasında oldukça zorlu bir süreç olsa bile programların neredeyse 15 yıldır 31 ülkede uygulanıyor olması Avrupa Birliği genelinde tanınırlığa sahip olmalarına ve bu sayede proje yapmaya hazır binlerce kurum ve kuruluştan oluşan bir kitle oluşmasına imkân sağlamıştır.

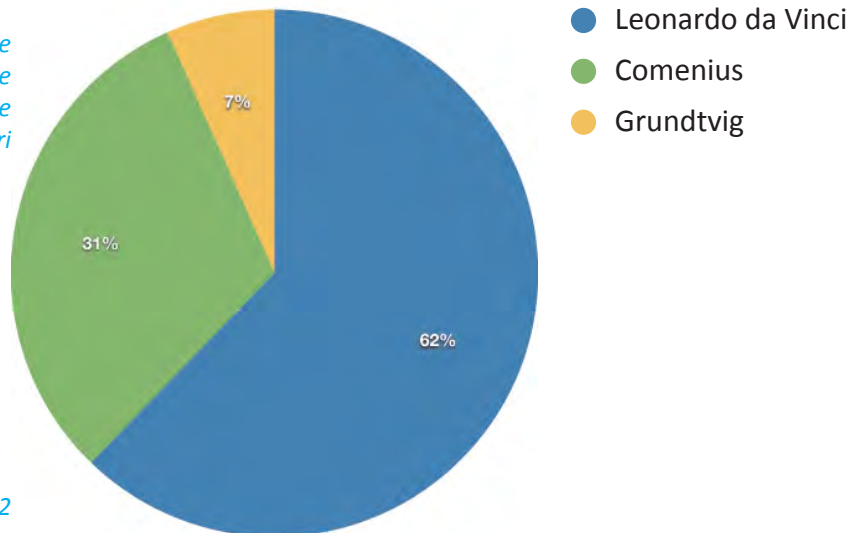
a. LLP Projelerinde 2008 yılının genel görünümü

LLP bünyesinde yer alan Comenius, Erasmus, Leonardo da Vinci ve Grundtvig isimli sektörel programlar altında proje niteliğinde pek çok faaliyet bulunmaktadır. Ortak Konulu Program altında da proje tipi faaliyetler bulunmasına rağmen merkezi nitelikte olduklarından bu rapora dahil edilmemişlerdir. Tüm Türkiye’de gerçekleştirilen LLP projeleri hakkında genel durumu bu bölümün devamındaki iller bazında proje başvuru, kabul ve ödenek miktarlarının verildiği tablodan görmemiz mümkündür.

LLP projelerinde Türkiye genelindeki tablonun daha iyi anlaşılabilmesi için proje dağılımlarını ve benzer verileri gösteren bir harita sayfası da bulunmaktadır.

Haritaların bulunduğu sayfada genel bir fikir verilebilmesi ve özellikle iller genelinde gösterilen performansların

Hayatboyu Öğrenme Programında 2008 yılı proje başvurularının programlara göre dağılım yüzdeleri

ŞEKİL 2

karşılaştırılabilmesi için illerin proje üretme potansiyelini ifade edebileceğine inanılan iki tür veri ve bu verilerden oluşturulan haritalar kullanılmıştır.

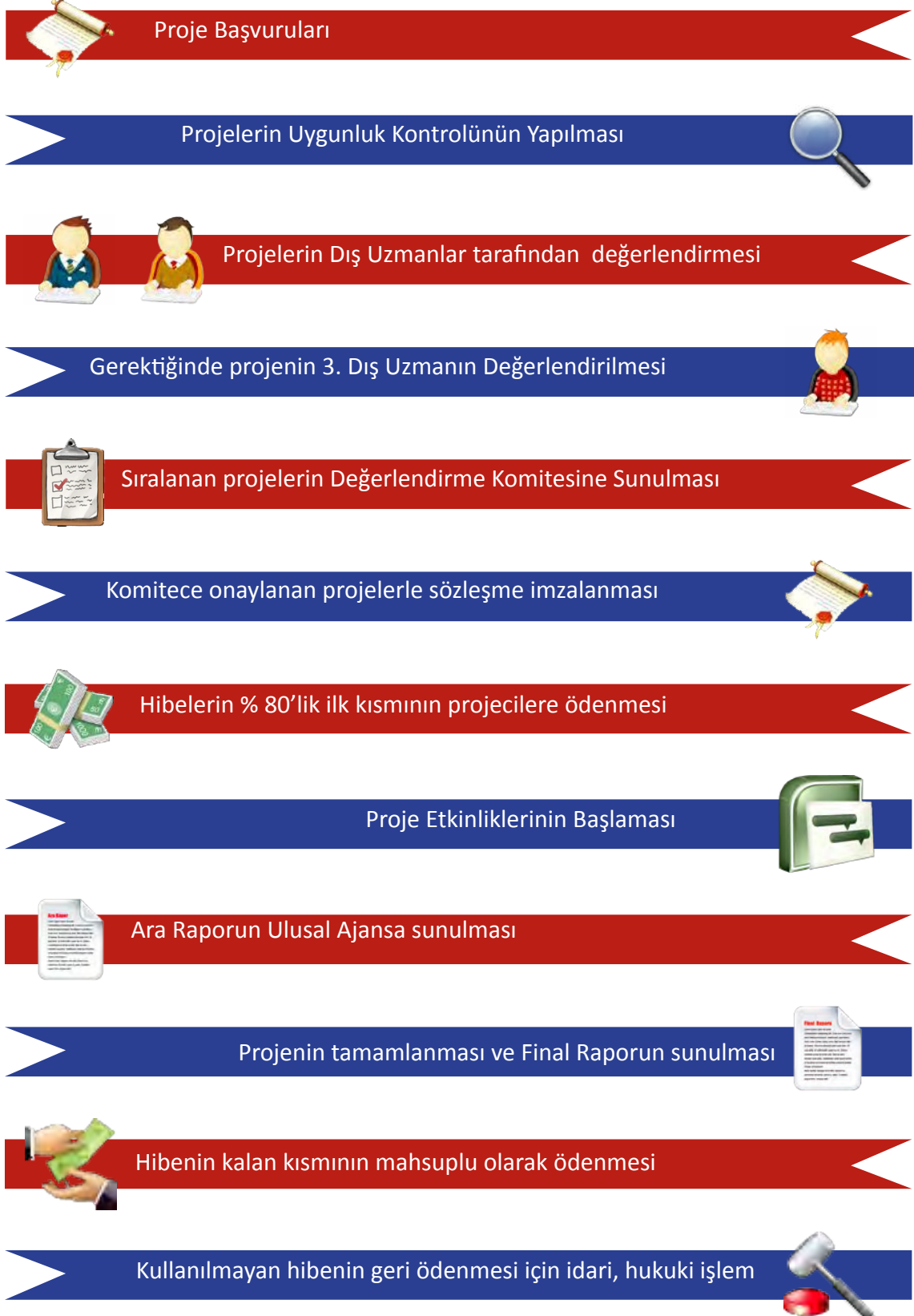
Bu haritalardan ilkinde Devlet Planlama Teşkilatı tarafından en son 2003 yılında tamamlanan ve illerin gelişmişlik seviyelerini göstermeyi amaçlayan bir çalışmadan alınan illerin eğitim sektörü gelişmişlik endekslerinin yer aldığı haritadır. Gelişmişlik endeksleri ölçülürken DPT tarafından 6 farklı indikatör kullanılmıştır. Bu indikatörler illerin okuma yazma oranı, ildeki okullaşma oranı, kadınların okur yazalık oranı, ildeki mesleki eğitimdeki okullaşma oranı, ildeki üniversite mezunlarının oranıdır.

İllerin eğitimde gelişmişlik oranları ile kabul edilen proje sayıları arasında doğrudan bir korelasyon bulunmasa da özellikle bölgeler bazında benzerlikler bulunduğu gözlemlenebilmektedir. Güney ve Doğu Anadolu genel olarak bu konuda iyi bir performans sergileyememiş görünmektedirler. Öte yandan eğitimde gelişmişlik sıralamasında eksi performans gösteren Afyonkarahisar ve Konya'nın proje kabul sayıları bakımından pek çok ili geçerek ön plana çıkabildikleri görülmüştür.

Proje kabul sayıları veya illerin eğitimde gelişmişlik oranları tek başına projelerin dağılımını değerlendirirken yeterli görünmemektedirler. Özellikle LLP'ye ayrılan finansal kaynakların Türkiye gibi büyük bir ülkenin ihtiyaçlarını karşılama konusunda kifayetsiz kalacağı aşikardır. Bu sebeple kıt olan LLP program kaynaklarının yekününden daha fazla iller genelindeki dağılımı önem arzetmektedir. Bunu ifade edebilmek için illerin nüfuslarını gösterir, ikinci bir haritaya daha yer verilmiştir.

İl nüfuslarını gösterir haritaya dikkat edildiğinde, proje üretilmesi konusunda daha iyi performans gösteren illerin aynı zamanda daha fazla nüfusa sahip iller olduğu dikkat çekmektedir. İl nüfusları ayrıca proje ihtiyacını göstermesi bakımından ve hangi illerde daha fazla proje yapılması gerektiğini göstermesi bakımından da önemlidir. İl nüfusları dikkate alındığında en çok dikkat çeken İstanbul ve Ankara illeri arasındaki dikkat çekici farklılıktır.

BİR PROJENİN HAYAT DÖNGÜSÜ

İstanbul ‘un nüfusu Ankara’nın çok üstünde olmasına rağmen İstanbul kabul edilen proje sayısı olarak İzmir’in de gerisinde kalarak ancak 3. sırayı alabilmiştir. Bu noktada tekrar illerin eğitim sektörü gelişmişlik haritasına geri döndüğümüzde Ankara’nın eğitim sektöründe programlarımız bakımından en gelişmiş il olduğunu görmekteyiz. Her ne kadar eğitim sektörü gelişmişliklerini gösteren veriler 2000 yılından kalma olsa da genel bir fikir verdikleri söylenebilir. Eğitim sektöründe gelişmişlik aynı zamanda proje kopseptine hızlı adapte olabilecek, bir proje hazırlayabilecek personel, idari ve teknik kapasiteye sahip kurum ve kuruluş sayısının çokluğuna da işaret etmekte olduğundan, eğitimde daha gelişmiş illerin daha fazla sayıda ve daha yüksek kalitede proje hazırlama konusundaki kapasitelerinin de yüksek olduğunu göstermektedir.

Sayfa 30’da verilen proje hayat döngüsü örnek niteliğindedir. Her bir sektörel programa ait proje tiplerinde ve hatta aynı program altında yer alan farklı tipteki projelerde dahi önemli farklılıklar ve değişiklikler bulunmaktadır.

Ankara’nın 75 proje ile en fazla projesi kabul edilen il olmasının bir başka sebebi de tüm merkez teşkilatını ve dolayısıyla en fazla sayıda ve yetişmiş personel sayısına sahip olmasıdır.

Burada dikkat edilmesi gereken en önemli husus, programların özünü teşkil eden en önemli ilkelerden olan dezavantajlı kesimlere ulaşılması ilkesidir.

Toplumsal ve kamusal imkânlardan daha az yararlanan, merkezin dışındaki insanların yararlanmasını sağlamak ulusal ajansların başlıca görevleri arasında yer almaktadır. Bu sebeple özellikle her yıl yeniden yayınlanan “LLP Teklif Çağrısı” bunu sağlamak için alınan önlemlerin duyurulduğu bir belge niteliğindedir.

2008 yılı LLP Ulusal Teklif Çağrısı
xhttp://www.ua.gov.tr/index.cfm?k=751

Örneğin ülkenin büyüklüğüne oranla kısıtlı olan LLP kaynaklarından hep yeni kişi ve kuruluşların yararlanabilmesini sağlamak adına her bir kuruluşun verebileceği proje sayılarında kısıtlamaya gidilmiştir. Comenius programında daha önce proje yapılmamış illerden gelen projelere yine önceden belirlenmiş sınırlar içerisinde ilave puan verilmektedir.

Söz konusu önlemler etkisini her geçen başvuru döneminde beklenen sonuçları artırarak vermeye başlamıştır. Merkez

Dezavantajlılık Nedir?

Programlarda seçim sürecinde en çok önem verilen, Avrupa çapında ve her zaman geçerli olan önceliklerin başında dezavantajlılık gelir. Ekonomik, sosyal, kültürel ve fiziksel olarak toplumun genelinden daha dezavantajlı kimseleri konu alan projeler her zaman ek puan alırlar. Yine de hiç bir proje kalite unsuru da göz ardı edilerek sadece dezavantajlıların sorunlarını konu edindiği için seçilemez.

Başkanlığı'nın aldığı bu önlemler sayesinde projesi kabul edilmeyen il bulunmamaktadır. Haritada hiç kabul edilmiş projesi bulunmayan Şırnak için de bu durum geçerlidir. Zira her ne kadar Şırnak'ta kabul edilmiş LLP projesi bulunmasa da Merkez Başkanlığı tarafından kabul edilmiş ve bu raporun konusu dışında kalan Gençlik Programı projeleri bulunmaktadır.

Türkiye'nin her yerinden proje başvurusu alan Merkez Başkanlığı ayrıca proje kabul sayılarında da her geçen yıl daha dengeli bir dağılımı sağlayacak tedbirler almaktadır. Bu sayede yukarıda bahsedildiği üzere 2007 yılında kabul edilen 97 projesi bulunan Ankara'nın, 2008 yılında kabul edilen proje sayısı 73'e gerilemiştir.

Daha dengeli ve adaletli proje kabul dağılımı için kullanılan tek araç Teklif Çağrısı ile her yıl yenilenen bağlayıcı ve kısıtlayıcı kurallar getirilmesi değildir. Merkez Başkanlığı proje kapasitesi zayıf olan bölge ve illerin kapasitelerinin geliştirilmesi için de önlemler almaktadır. Bilgilendirme toplantıları ve proje fuarları gibi öğretici etkinlikler bu tür proje kapasitesi daha zayıf olarak görülen illere ve bölgelere yönlendirilmektedir. Söz konusu faaliyetlere "Yaygınlaştırma Faaliyetleri" bölümünde bakabilirsiniz.

Tablo 1

Plk. No	İLLER	Baş vuru	Kabul	Kabul Oranı (%)	Tahsisat (€)	Ödenek (%)
1	Adana	141	27	19,1	639.270	2,76
2	Adıyaman	28	11	39,3	165.550	0,71
3	Afyonkarahisar	34	11	32,4	358.791	1,55
4	Ağrı	7	4	57,1	58.000	0,25
5	Amasya	33	5	15,2	126.650	0,55
6	Ankara	307	75	24,4	4.174.612	18,02
7	Antalya	61	22	36,1	752.102	3,25
8	Artvin	11	2	18,2	61.150	0,26
9	Aydın	52	15	28,8	350.160	1,51
10	Balıkesir	54	6	11,1	202.550	0,87
11	Bilecik	29	8	27,6	136.900	0,59
12	Bingöl	17	4	23,5	77.000	0,33
13	Bitlis	6	1	16,7	14.600	0,06
14	Bolu	54	13	24,1	295.800	1,28
15	Burdur	22	5	22,7	76.200	0,33
16	Bursa	68	13	19,1	262.400	1,13
17	Çanakkale	29	14	48,3	266.250	1,15
18	Çankırı	27	8	29,6	184.100	0,79
19	Çorum	30	7	23,3	417.262	1,80
20	Denizli	30	13	43,3	241.000	1,04
21	Diyarbakır	26	5	19,2	128.135	0,55
22	Edirne	9	4	44,4	69.150	0,30
23	Elazığ	36	9	25,0	169.000	0,73
24	Erzincan	24	6	25,0	205.750	0,89
25	Erzurum	25	7	28,0	167.800	0,72
26	Eskişehir	43	11	25,6	264.750	1,14
27	Gaziantep	49	18	36,7	433.010	1,87
28	Giresun	15	6	40,0	126.050	0,54
29	Gümüşhane	2	2	100,0	46.000	0,20
30	Hakkari	2	1	50,0	40.900	0,18
31	Hatay	52	15	28,8	425.770	1,84
32	Isparta	30	7	23,3	149.050	0,64
33	Mersin	89	23	25,8	655.422	2,83
34	İstanbul	236	63	26,7	1.629.249	7,03
35	İzmir	232	65	28,0	1.506.512	6,50
36	Kars	13	3	23,1	63.200	0,27
37	Kastamonu	46	7	15,2	284.544	1,23
38	Kayseri	66	19	28,8	537.700	2,32
39	Kırklareli	8	3	37,5	55.700	0,24
40	Kırşehir	23	6	26,1	113.100	0,49

Hayatboyu Öğrenme Programında illerin
2008 yılı proje performansları ve tahsis edilen
ödenekler

Plk. No	İLLER	Baş vuru	Kabul	Kabul Oranı (%)	Tahsisat (€)	Ödenek (%)
41	Kocaeli	82	19	23,2	363.150	1,57
42	Konya	168	43	25,6	974.847	4,21
43	Kütahya	55	7	12,7	118.900	0,51
44	Malatya	15	4	26,7	97.400	0,42
45	Manisa	76	13	17,1	250.500	1,08
46	K.maraş	90	20	22,2	596.215	2,57
47	Mardin	16	5	31,3	122.910	0,53
48	Muğla	25	5	20,0	67.000	0,29
49	Muş	39	3	7,7	50.500	0,22
50	Nevşehir	22	3	13,6	62.300	0,27
51	Niğde	8	3	37,5	65.000	0,28
52	Ordu	17	6	35,3	115.600	0,50
53	Rize	17	2	11,8	48.250	0,21
54	Sakarya	35	7	20,0	190.845	0,82
55	Samsun	37	11	29,7	246.350	1,06
56	Siirt	3	1	33,3	22.200	0,10
57	Sinop	21	6	28,6	134.650	0,58
58	Sivas	25	5	20,0	92.500	0,40
59	Tekirdağ	31	5	16,1	173.987	0,75
60	Tokat	28	8	28,6	194.850	0,84
61	Trabzon	72	12	16,7	491.250	2,12
62	Tunceli	11	4	36,4	73.750	0,32
63	Şanlıurfa	36	5	13,9	130.200	0,56
64	Uşak	27	12	44,4	237.250	1,02
65	Van	15	5	33,3	143.900	0,62
66	Yozgat	34	14	41,2	546.450	2,36
67	Zonguldak	44	5	11,4	154.500	0,67
68	Aksaray	34	6	17,6	121.700	0,53
69	Bayburt	8	1	12,5	14.500	0,06
70	Karaman	29	8	27,6	219.100	0,95
71	Kırıkkale	35	9	25,7	337.700	1,46
72	Batman	19	2	10,5	36.900	0,16
73	Şırnak	3	0	0,0	0	0,00
74	Bartın	30	10	33,3	169.300	0,73
75	Ardahan	3	1	33,3	11.600	0,05
76	Iğdır	7	2	28,6	74.000	0,32
77	Yalova	21	7	33,3	140.100	0,60
78	Karabük	34	5	14,7	103.050	0,44
79	Kilis	16	1	6,3	13.000	0,06
80	Osmaniye	16	8	50,0	125.650	0,54
81	Düzce	29	3	10,3	97.600	0,42
GENEL TOPLAM		3.399	840	24,7	23.160.593	100

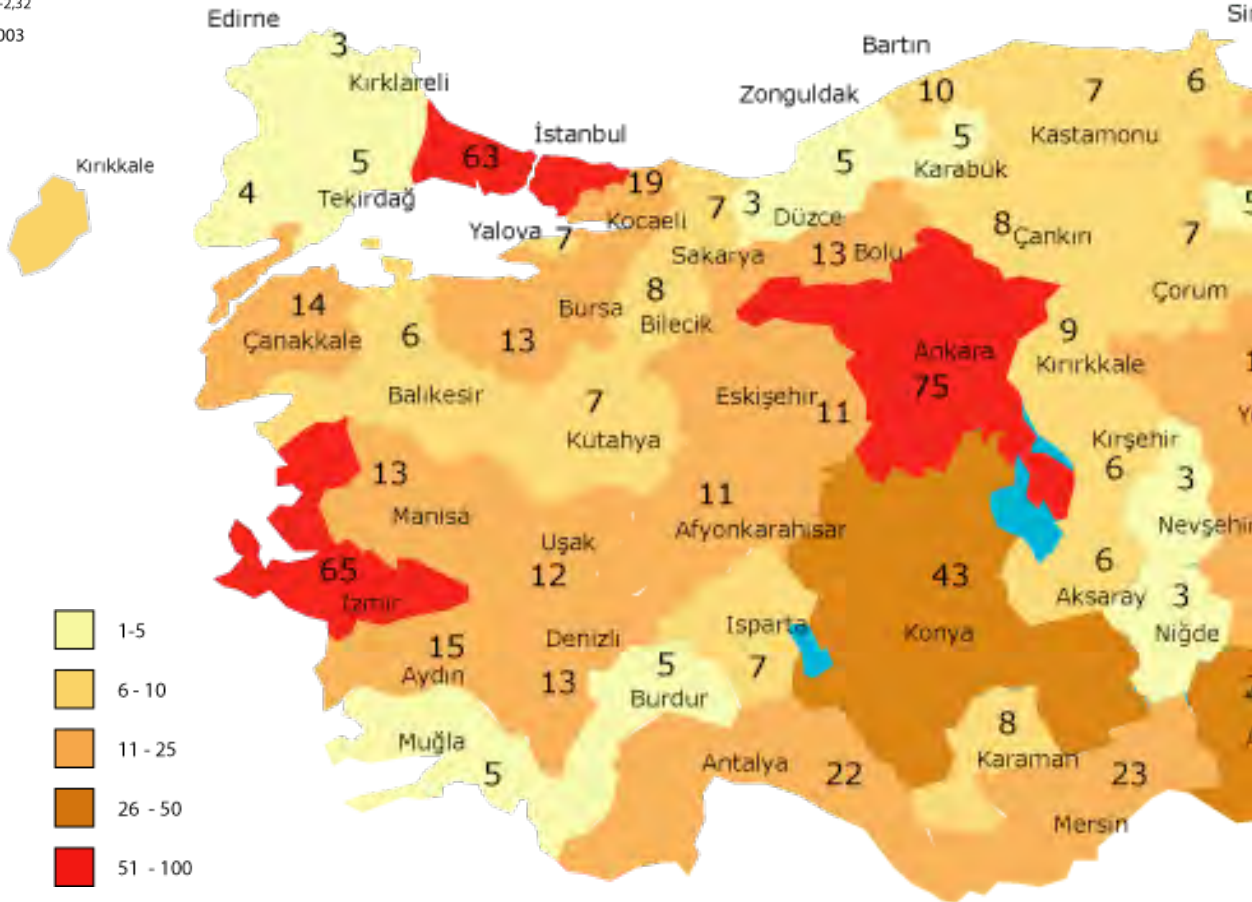
HARİTA 3

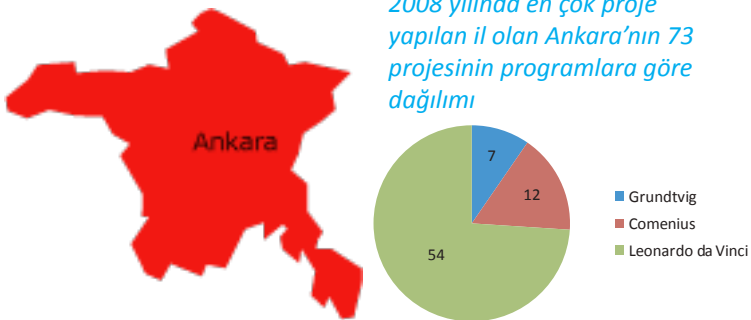
İllerin 2000 yılı eğitim sektörü gelişmişlik endekslerinin yer yer proje üretim kapasiteleri ile örtüştüğü görülmektedir.

2008 YILI PROJE

Kırıkkale, il nüfusuna oranla LLP 2008 bütçesinden kişi başına 2,72 TL. ile en yüksek tahsisat alan il oldu

2008 yılında en çok proje yapılan il olan Ankara'nın 73 projesinin programlara göre dağılımı

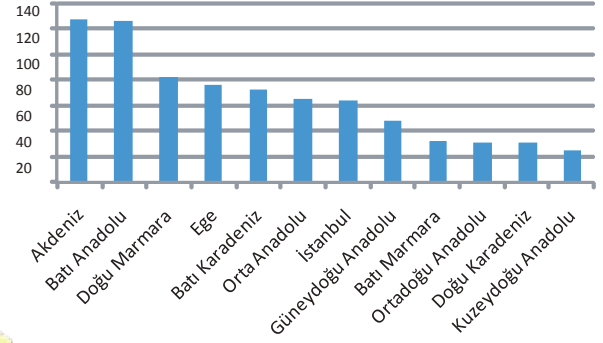
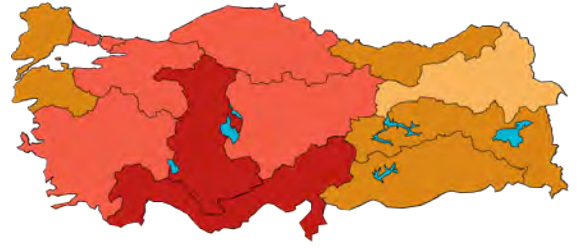

HARİTA 5

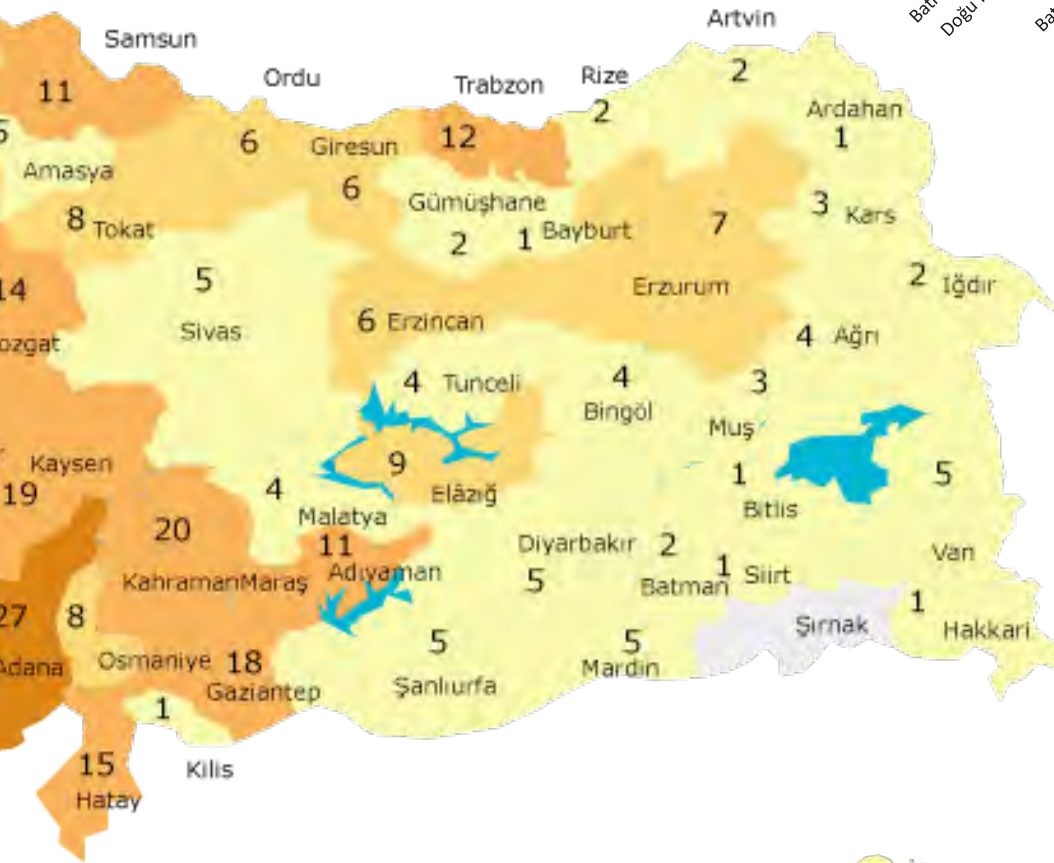
HARİTA 4

NUTS I Bölge Birimleri
Sınıflandırmasına göre bölge-
lerin ürettiği projelerin dağılımı

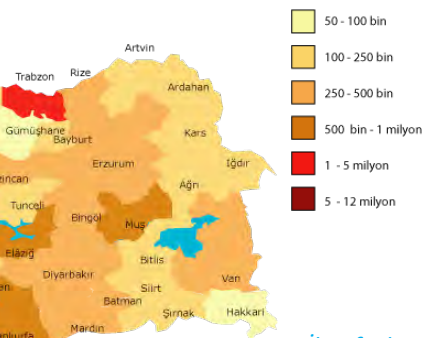

PROJELERİNİN COĞRAFİ DAĞILIMI

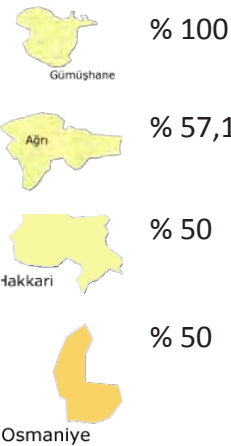
nop

HARİTA 2

İl nüfuslarını gösterir harita
(Kaynak 2007 nüfus sayımı)

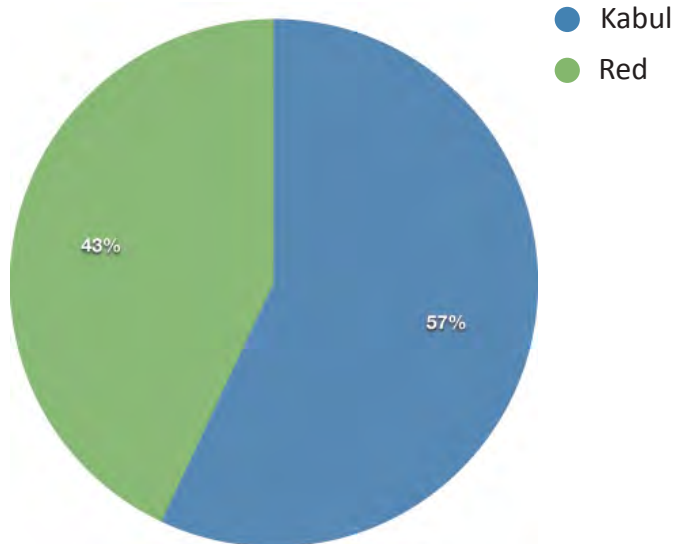
Hazırlanan her
2 projesi de
kabul edilen
Gümüşhaneyi,
Ağrı, Hakkari ve
Osmaniye takip
etti

b. Comenius Programı

Comenius programı yoğunluklu olarak okul öncesi, ilk ve orta öğretim kurumlarının proje hazırlayabildikleri bir programdır. 2009 yılından itibaren uygulanacak olan Comenius Bölgeler Programı ile proje hazırlayabilecek kuruluşlar arasına İl Milli Eğitim Müdürlükleri de girecektir. Programın bir başka özelliği hazırlanacak Comenius projelerinde ön koşul olarak en az 3 ülkeden benzer kuruluşlar arasında bir ortaklık kurulması gerekliliğidir. Comenius Okul Ortaklık projeleri iki farklı tipte hazırlanabilmektedir:

1. İki Taraflı Ortaklıklar
2. Çok Taraflı Ortaklıklar

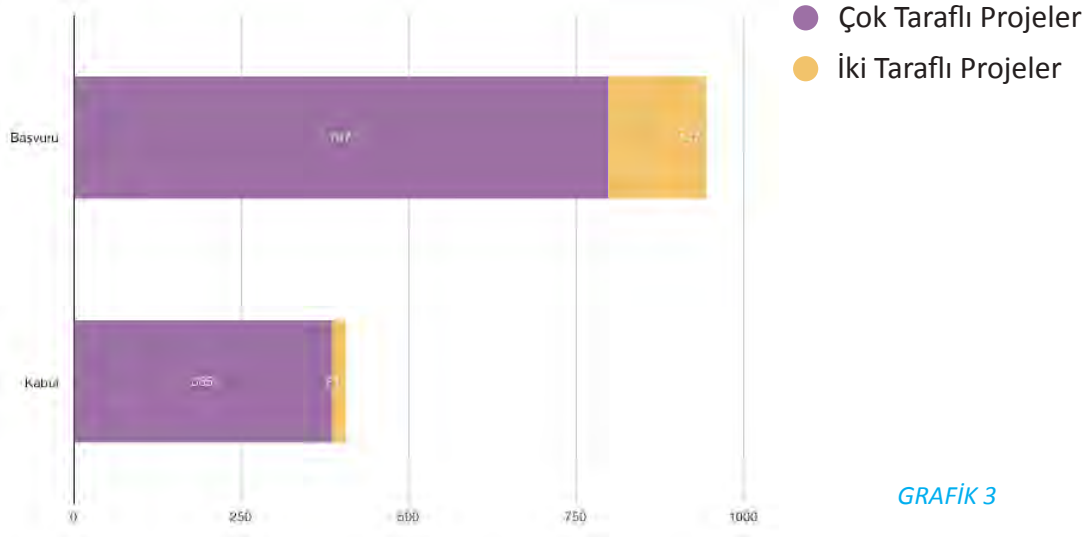
Comenius Projeleri için 2008 yılında tahsis edilen toplam ödenek 7.032.000 Avro'dur ve bu toplam LLP 2008 bütçesinin % 14'ünü oluşturmaktadır. 2008 yılında tüm Türkiye'den toplam 944 adet proje başvurusu gelmiştir, kabul edilen projelerin sayısı ise 406'dır. 2008 yılında Comenius proje başvurularının kabul edilme oranı % 43 olarak gerçekleşmiştir.

ŞEKİL 3

Comenius programı bünyesindeki bu iki tipteki proje faaliyetlerinde yapılan toplam başvuru sayılarını ve buna mukabil kabul edilen projelerin sayısını nereden görebilirsiniz.

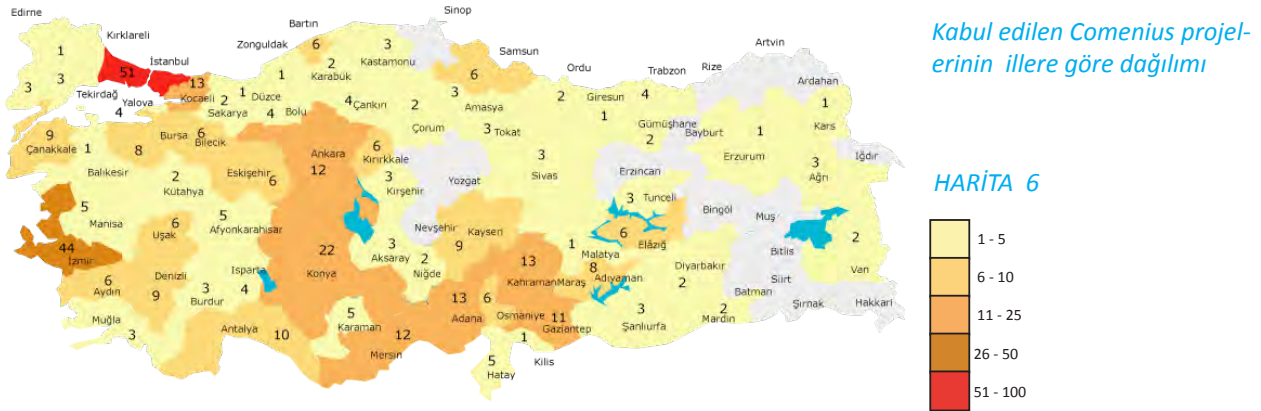
Comenius programı bünyesinde projelere ayrılan bütçenin büyük bir bölümü Çok Taraflı Projelere ayrılmış olduğundan söz konusu faaliyetin proje başvuru ve kabul sayıları İki Taraflı Projelere göre daha fazladır.

GRAFİK 3

2008 yılında Çok Taraflı Projelere ayrılan bütçe 6,6 milyon Avro iken, İki Taraflı Projelere ayrılan bütçe 413.000 Avro olmuştur.

Comenius projelerinde, her bir projenin bütçesi gerçekleştirilecek birey hareketliliklerine göre önceden belirlenmiş rakamlardan oluşmaktadır. Aynı verilerden yola çıkılarak Comenius projeleri kapsamında yurt dışındaki ortaklarını ziyaret eden öğretmen ve öğrenci sayısının

HARİTA 6

toplam 6.984 olarak gerçekleşmesi beklenmektedir.

Aşağıda yer alan tabloda da görüldüğü üzere 65 ilimizde en az bir adet Comenius Projesi 2008 yılında uygulanmak üzere kabul edilmiştir. Kabul edilen projesi olmayan 16

ilimiz ise şunlardır: Artvin, Bingöl, Bitlis, Erzincan, Hakkari, Muş, Nevşehir, Rize, Siirt, Sinop, Yozgat, Bayburt, Batman, Şırnak, Ardahan ve Iğdır.

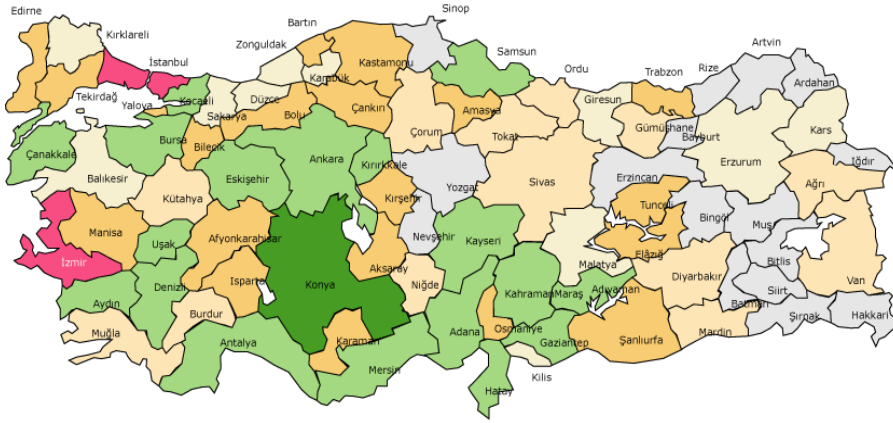
Comenius Projelerinde LLP genelindeki tablonun aksine İstanbul'un kabul edilen proje sayısı ile önde olduğu gözlemlenmektedir. 51 proje ile birinci olan İstanbul'u, 44 proje ile İzmir ve 22 proje ile Konya takip edebilmektedir. Türkiye genelinde LLP'de en çok projesi kabul edilen il olan Ankara, Comenius Projelerinde 8. sırada yer almaktadır. Kabul edilen projelere verilen toplam tahsisat bakımından ise daha az sayıda projesi olmasına rağmen İzmir, aldığı 855.000 Avro'luk tahsisat ile İstanbul'u geçmektedir. Projeler içerdikleri kişi hareketliliği sayısına göre bütçe büyüklükleri bakımından farklılık göstermektedir. Bu durumda İzmir'den daha fazla sayıda hareketlilik içeren daha

Tablo-2

Comenius projelerine ilişkin il bazında istatistikler

Sıra	İller	Başvuru	Kabul	Kabul Oranı	Tahsis edilen ödenek (€)	Toplam Ödenekteki Payı
1	İstanbul	111	51	45,9%	835.500	11,9%
2	İzmir	101	44	43,6%	855.000	12,2%
3	Konya	55	22	40,0%	335.500	4,8%
4	Kahramanmaraş	38	13	34,2%	219.000	3,1%
5	Adana	33	13	39,4%	210.000	3,0%
6	Kocaeli	32	13	40,6%	209.000	3,0%
7	Mersin	21	12	57,1%	206.000	2,9%
8	Ankara	47	12	25,5%	189.000	2,7%
9	Gaziantep	20	11	55,0%	199.500	2,8%
10	Antalya	19	10	52,6%	206.500	2,9%
11	Denizli	16	9	56,3%	167.000	2,4%
12	Kayseri	17	9	52,9%	167.000	2,4%
13	Çanakkale	15	9	60,0%	150.000	2,1%
14	Bursa	21	8	38,1%	120.500	1,7%
15	Adıyaman	12	8	66,7%	110.500	1,6%
16	Uşak	12	6	50,0%	118.000	1,7%
17	Aydın	18	6	33,3%	108.000	1,5%
18	Eskişehir	8	6	75,0%	108.000	1,5%
19	Samsun	14	6	42,9%	108.000	1,5%
20	Kırıkkale	10	6	60,0%	108.000	1,5%
21	Bartın	6	6	100,0%	98.000	1,4%
22	Osmaniye	10	6	60,0%	94.500	1,3%
23	Bilecik	14	6	42,9%	88.000	1,3%
24	Elazığ	12	6	50,0%	88.000	1,3%
25	Hatay	12	5	41,7%	115.000	1,6%
26	Karaman	11	5	45,5%	95.000	1,4%
27	Afyonkarahisar	7	5	71,4%	85.000	1,2%
28	Manisa	16	5	31,3%	85.000	1,2%
29	Bolu	9	4	44,4%	72.000	1,0%
30	Isparta	11	4	36,4%	72.000	1,0%
31	Yalova	5	4	80,0%	72.000	1,0%
32	Trabzon	10	4	40,0%	62.000	0,9%
33	Çankırı	11	4	36,4%	58.500	0,8%
34	Kırşehir	9	3	33,3%	69.000	1,0%
35	Amasya	5	3	60,0%	59.000	0,8%
36	Edirne	4	3	75,0%	59.000	0,8%
37	Kastamonu	5	3	60,0%	59.000	0,8%

Sıra	İller	Başvuru	Kabul	Kabul Oranı	Tahsis edilen ödenek (€)	Toplam Ödenekteki Payı
38	Tekirdağ	12	3	25,0%	59.000	0,8%
39	Tunceli	5	3	60,0%	59.000	0,8%
40	Şanlıurfa	6	3	50,0%	59.000	0,8%
41	Aksaray	8	3	37,5%	59.000	0,8%
42	Burdur	6	3	50,0%	49.000	0,7%
43	Sivas	6	3	50,0%	49.000	0,7%
44	Tokat	3	3	100,0%	49.000	0,7%
45	Ağrı	4	3	75,0%	39.000	0,6%
46	Muğla	15	3	20,0%	39.000	0,6%
47	Gümüşhane	2	2	100,0%	46.000	0,7%
48	Ordu	5	2	40,0%	46.000	0,7%
49	Van	3	2	66,7%	46.000	0,7%
50	Çorum	4	2	50,0%	36.000	0,5%
51	Mardin	6	2	33,3%	36.000	0,5%
52	Niğde	3	2	66,7%	36.000	0,5%
53	Diyarbakır	4	2	50,0%	26.000	0,4%
54	Kütahya	8	2	25,0%	26.000	0,4%
55	Sakarya	5	2	40,0%	22.500	0,3%
56	Karabük	3	2	66,7%	22.500	0,3%
57	Erzurum	3	1	33,3%	23.000	0,3%
58	Giresun	5	1	20,0%	23.000	0,3%
59	Kars	6	1	16,7%	23.000	0,3%
60	Malatya	6	1	16,7%	23.000	0,3%
61	Düzce	1	1	100,0%	23.000	0,3%
62	Balıkesir	6	1	16,7%	13.000	0,2%
63	Kırklareli	1	1	100,0%	13.000	0,2%
64	Zonguldak	4	1	25,0%	13.000	0,2%
65	Kilis	4	1	25,0%	13.000	0,2%

Comenius toplam proje bütçesinin illere göre dağılımı

HARİTA 7

c. Erasmus Programı

Daha ziyade öğrenci ve öğretim elemanları ile üniversite personelinin katılabildiği bireysel faaliyetleri ile ön plana çıkan Erasmus Programı bünyesinde de proje niteliğinde bir faaliyet olan Erasmus Yoğun Programlar (IP) projeleri bulunmaktadır. Toplam LLP bütçesi içerisinde oldukça küçük bir yere sahip olan IP projelerinde doğal olarak hem başvuru sayıları ve hem de kabul sayıları bakımından rakamlar büyük olamamaktadır. Türkiye’de 2008 yılında yapılan toplam IP projesi başvurusu 19 olurken,

*Tablo-3
Erasmus projelerine ilişkin il
bazında istatistikler*

Sıra No	İller	Başvuru	Kabul	Kabul Oranı (%)	Tahsis Edilen Ödenek (€)	Toplam Ödenekteki Payı
1	İzmir	7	5	71,4%	143.562	37,7%
2	Ankara	3	2	66,7%	108.697	28,5%
3	Antalya	4	2	50,0%	67.230	17,7%
4	İstanbul	3	1	33,3%	29.948	7,9%
5	Sakarya	1	1	100,0%	31.295	8,2%
6	Hatay	1	0	0,0%	0	0

bunlar arasından kabul edilen proje sayısı 11 olarak gerçekleşmiştir. IP projeleri için 2008 yılında tahsis edilen toplam ödenek 380.200 Avro olmuştur.

Erasmus programının coğrafi dağılımı değerlendirilmeye alınırken dikkat edilmesi gereken husus tüm illerimizde üniversite bulunmaması ve büyük şehirlerde çok sayıda üniversite bulunuyor olmasıdır. Erasmusla ilişkin tüm verilerin coğrafi dağılımını etkileyen bu durum daha çok sayıda üniversiteye sahip illerin her zaman için Erasmus programından daha fazla yararlanabilecekleri, yüksek öğretim kurumu bulunmayan illerin ise Erasmus programının kapsamı dışında olduğu anlamına gelmektedir.

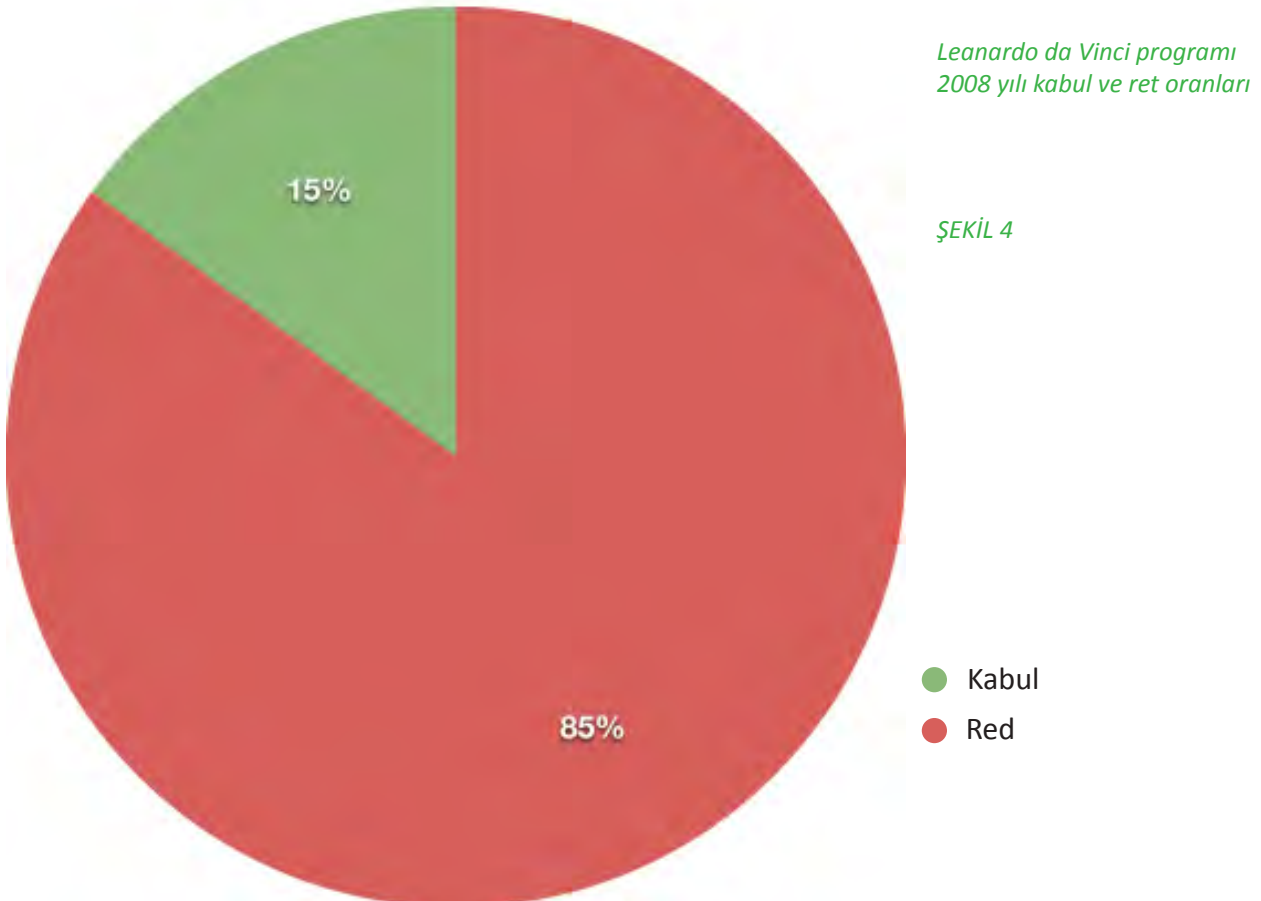
Yine de, üniversitelerin özellikle büyük şehirlerde toplanmış olmasına rağmen öğrencilerin ülkedeki tüm şehirlerden geliyor olmaları programın coğrafi yayılımının ülke genelini temsil ettiğini söylemek mümkündür.

d. Leonardo da Vinci Programı (LdV)

Tamamen mesleki eğitime odaklanmış olan Leonardo da Vinci programı kapsamında bireysel nitelikteki faaliyetler bulunmamaktadır. LdV programındaki faaliyetlerin çok büyük bir ağırlığı proje niteliğindeki faaliyetlerdir. Diğer Faaliyetler olarak tanımlanabilecek tek faaliyet ise Avrupa Dil Ödülü'dür. LdV programı bünyesinde 3 ana tipte proje faaliyeti bulunmaktadır:

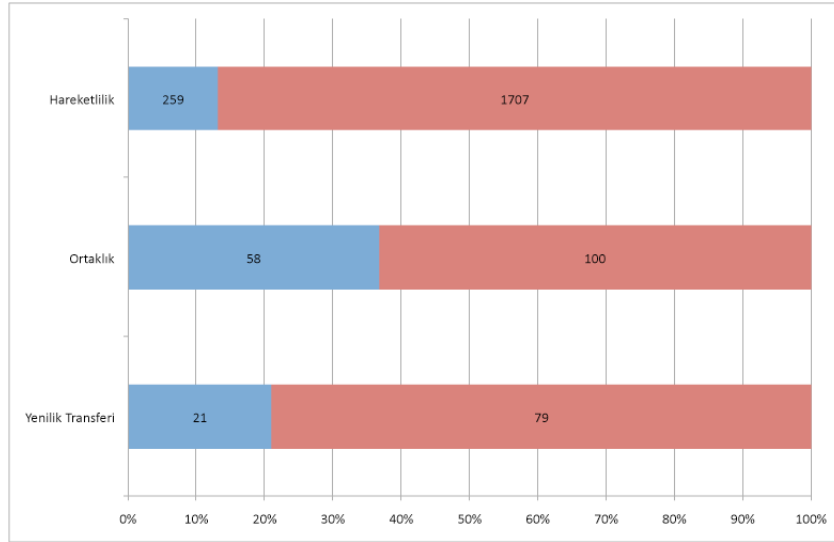
1. Hareketlilik Projeleri
2. Ortaklık Projeleri
3. Yenilik Transferi Projeleri

Bu üç tipteki LdV Projeleri için 2008 yılında tahsis edilen toplam ödenek 14.249.070 Avro'dur ve bu toplam LLP 2008 bütçesinin % 29'unu oluşturmaktadır. 2008 yılında tüm Türkiye'den toplam 2224 adet proje başvurusu gelmiştir, kabul edilen projelerin sayısı ise 338'dir. LdV Programı'nda 2008 yılı proje başvurularının kabul oranı % 15,2 olarak gerçekleşmiştir.

GRAFİK 4

● Kabul
● Red

Yukarıda ki grafikten de anlaşılacağı üzere LdV programında en çok başvuru yapılan ve en fazla projenin kabul edildiği faaliyet Hareketlilik projeleridir. Bunun sebebi söz konusu faaliyet için ayrılmış olan bütçenin büyüklüğüdür. 2008 yılında Hareketlilik projelerine 8.365.800 Avro, Yenilik Transferi bütçelerine 1.295.370 Avro ve Ortaklık projelerine ise 4.317.900 Avro bütçe ayrılmıştır.

Tablo-4

Leonardo da Vinci projelerine
ilişkin il bazında istatistikler

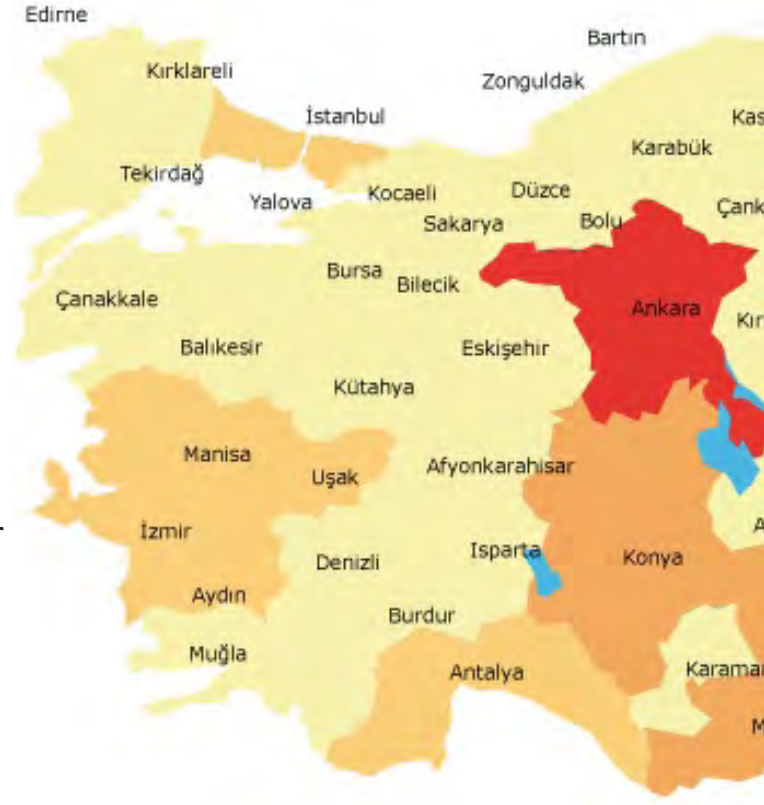
Sıra No	İller	Başvuru	Kabul	Kabul Oranı (%)	Tahsis Edilen Ödenek (€)	Toplam Ödenekteki Payı
1	Ankara	244	54	22,1%	3.761.415	26,2%
2	Mersin	63	11	17,5%	449.422	3,1%
3	Konya	93	11	11,8%	474.347	3,3%
4	Yozgat	28	11	39,3%	496.950	3,5%
5	Adana	100	9	9,0%	346.770	2,4%
6	Antalya	33	9	27,3%	461.872	3,2%
7	Hatay	36	9	25,0%	294.270	2,1%
8	İzmir	109	9	8,3%	392.450	2,7%
9	İstanbul	112	8	7,1%	714.301	5,0%
10	Kayseri	46	8	17,4%	337.700	2,4%
11	Aydın	30	6	20,0%	192.660	1,3%
12	Erzincan	24	6	25,0%	205.750	1,4%
13	Erzurum	22	6	27,3%	144.800	1,0%
14	Gaziantep	27	6	22,2%	217.010	1,5%
15	Manisa	56	6	10,7%	132.500	0,9%
16	Kahramanmaraş	49	6	12,2%	360.715	2,5%
17	Uşak	14	6	42,9%	119.250	0,8%
18	Balıkesir	48	5	10,4%	189.550	1,3%
19	Bursa	46	5	10,9%	141.900	1,0%
20	Çorum	26	5	19,2%	381.262	2,7%
21	Eskişehir	33	5	15,2%	156.750	1,1%
22	Samsun	23	5	21,7%	138.350	1,0%
23	Trabzon	58	5	8,6%	379.750	2,6%
24	Afyonkarahisar	24	4	16,7%	240.791	1,7%
25	Bolu	35	4	11,4%	141.300	1,0%
26	Çankırı	16	4	25,0%	125.600	0,9%
27	Kastamonu	41	4	9,8%	225.544	1,6%
28	Sakarya	27	4	14,8%	137.050	1,0%
29	Sinop	17	4	23,5%	101.650	0,7%
30	Tokat	24	4	16,7%	129.350	0,9%
31	Zonguldak	40	4	10,0%	141.500	1,0%

Sıra No	İller	Başvuru	Kabul	Kabul Oranı (%)	Tahsis Edilen Ödenek (€)	Toplam Ödenekteki Payı
32	Bingöl	12	3	25,0%	60.500	0,4%
33	Diyarbakır	21	3	14,3%	102.135	0,7%
34	İsparta	19	3	15,8%	77.050	0,5%
35	Kocaeli	40	3	7,5%	104.650	0,7%
36	Kütahya	38	3	7,9%	63.900	0,4%
37	Malatya	9	3	33,3%	74.400	0,5%
38	Mardin	10	3	30,0%	86.910	0,6%
39	Ordu	11	3	27,3%	53.100	0,4%
40	Karaman	17	3	17,6%	124.100	0,9%
41	Kırkkale	24	3	12,5%	229.700	1,6%
42	Adıyaman	12	2	16,7%	38.550	0,3%
43	Amasya	26	2	7,7%	67.650	0,5%
44	Artvin	11	2	18,2%	61.150	0,4%
45	Bilecik	15	2	13,3%	48.900	0,3%
46	Burdur	15	2	13,3%	27.200	0,2%
47	Çanakkale	10	2	20,0%	66.750	0,5%
48	Denizli	10	2	20,0%	41.000	0,3%
49	Elazığ	21	2	9,5%	64.500	0,4%
50	Giresun	7	2	28,6%	53.550	0,4%
51	Kars	7	2	28,6%	40.200	0,3%
52	Kırklareli	7	2	28,6%	42.700	0,3%
53	Kırşehir	9	2	22,2%	27.600	0,2%
54	Muğla	9	2	22,2%	28.000	0,2%
55	Muş	34	2	5,9%	34.000	0,2%
56	Nevşehir	14	2	14,3%	45.800	0,3%
57	Rize	14	2	14,3%	48.250	0,3%
58	Sivas	19	2	10,5%	43.500	0,3%
59	Tekirdağ	18	2	11,1%	114.987	0,8%
60	Şanlıurfa	30	2	6,7%	71.200	0,5%
61	Van	9	2	22,2%	81.400	0,6%
62	Aksaray	21	2	9,5%	46.200	0,3%
63	Batman	14	2	14,3%	36.900	0,3%
64	Bartın	21	2	9,5%	38.300	0,3%
65	İğdır	5	2	40,0%	74.000	0,5%
66	Yalova	11	2	18,2%	51.600	0,4%
67	Karabük	30	2	6,7%	64.050	0,4%
68	Osmaniye	6	2	33,3%	31.150	0,2%
69	Düzce	27	2	7,4%	74.600	0,5%
70	Ağrı	2	1	50,0%	19.000	0,1%
71	Bitlis	4	1	25,0%	14.600	0,1%
72	Edirne	5	1	20,0%	10.150	0,1%
73	Hakkari	2	1	50,0%	40.900	0,3%
74	Niğde	5	1	20,0%	29.000	0,2%
75	Siirt	2	1	50,0%	22.200	0,2%
76	Tunceli	6	1	16,7%	14.750	0,1%
77	Bayburt	6	1	16,7%	14.500	0,1%
78	Ardahan	2	1	50,0%	11.600	0,1%

Yukarıdaki tabloda da görüleceği gibi LdV programı kapsamında 2008 yılında kabul edilen projesi bulunmayan sadece 3 ilimiz bulunmaktadır ki bu iller Gümüşhane, Şırnak ve Kilis'tir. Şırnak ve Kilis illerinden proje başvurusu yapılmış olmasına rağmen kabul edilmiş projeleri bulunmakta iken Gümüşhane ilinden 2008 yılında hiç LdV proje başvurusu yapılmamıştır.

LdV programında kabul edilen proje sayısına göre Ankara 54 proje ile birinci sırada yer almaktadır. Ankara'yı kabul edilen 11'er projeleri ile Mersin, Konya ve Yozgat takip etmektedir. İzmir 9 proje ile 8. sırada yer alırken, İstanbul 8 proje ile 9. sırada yer almıştır.

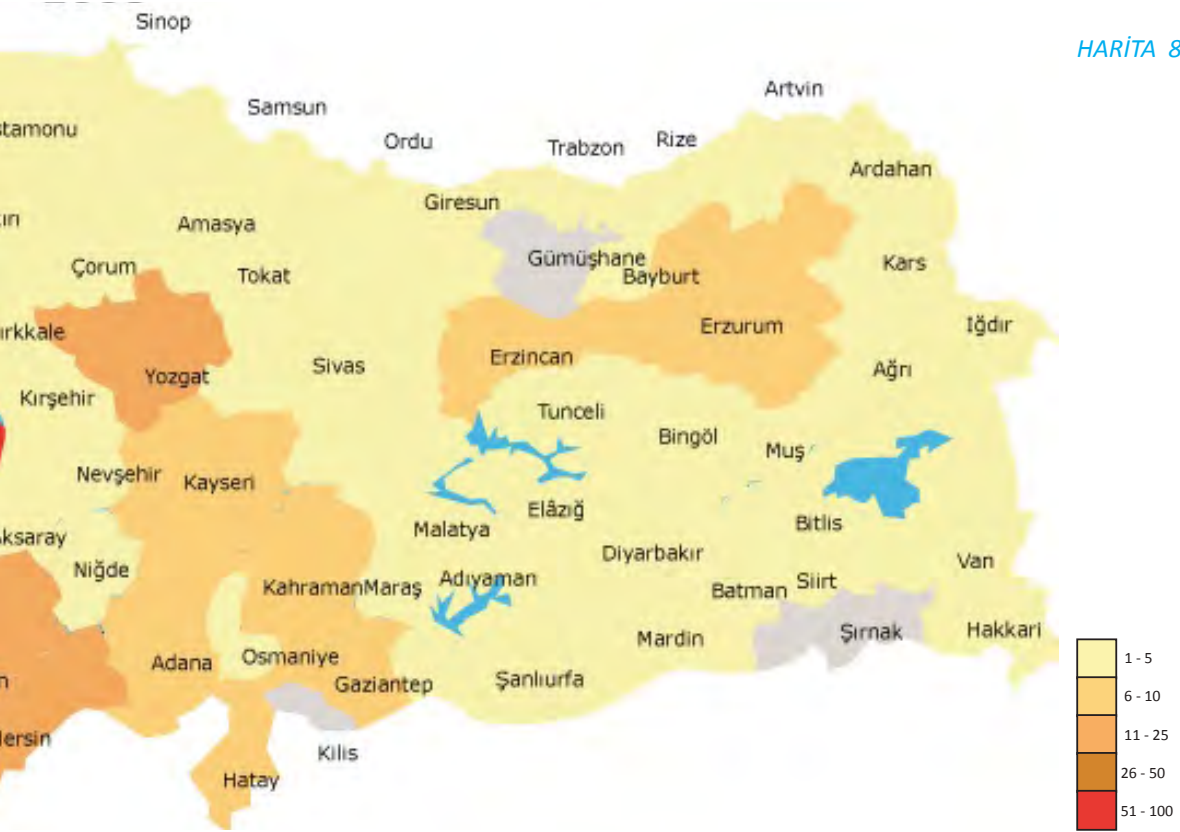
Ancak tek başına kabul edilen proje sayıları illerin başarılarını göstermemektedir. Örneğin Ankara, en çok sayıda kabul edilen projeye sahip olan il olmasına rağmen, Ankara ilinden yapılan tüm proje başvurularının talep ettiği toplam bütçe, kabul edilen bütçeye olan oranlanması göz önüne alındığında ilk 10 il arasında yer alamamaktadır.

İster kamu, ister özel, isterse sivil toplum kuruluşları olsun tüm kurum ve kuruluşların

mesleki eğitim projeleri hazırlayabildiği Leonardo da Vinci programı bu yapısı ile çok geniş bir yararlanıcı kitlesine sahiptir. Şüphesiz ki mesleki eğitim veren meslek okulları bu hedef kitle içinde önemli bir yer tutmaktadır. Hedef kitlesinin bu genişliği ile LdV'nin özellikle kamu kurumları tarafından gayet iyi bir şekilde benimsendiği Ankara ilinde programlara gösterilen ilgiden anlaşılabilmektedir. Gerçekten de Bakanlıklardan, özerk kurumlara, eğitim kurumlarından, iç güvenlikten sorumlu kurumlara kadar Merkez teşkilatında yer alan pek çok kurum proje hazırlama konusunda iyi bir performans göstermektedirler.

Aynı sebeple somut verilere dayanmamakla beraber özel sektörün daha ağırlıklı olduğu İstanbul ve İzmir gibi illerde özel sektör kuruluşlarının mesleki eğitim projelerine kamu kurumlarına nispeten daha az ilgi duyduklarını söylemek mümkündür.

Leonardo da Vinci programı başvurularında en çok dikkat çeken konulardan birisi de % 15,3'lük proje kabul oranlarıdır. Her ne kadar Erasmus programının ardından ikinci en büyük bütçeye sahip LLP programı Leonardo da Vinci ise de mesleki eğitim konusunda Türkiye'nin genelinde yaşanan yoğun ilgi ve talep, kaçınılmaz olarak reddedilen proje sayılarının yüksek olmasına neden olmaktadır.

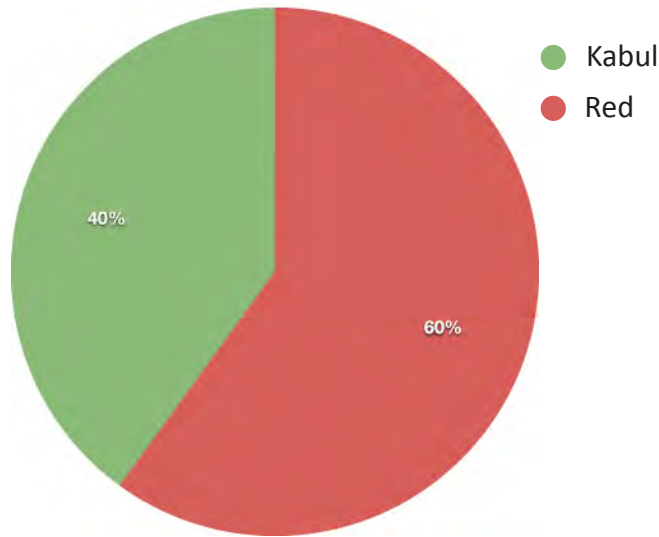
Yaygınlık bakımından 2008 yılında 78 ilde proje yürütülen LdV programının Comenius, Grundtvig gibi diğer proje türü faaliyet içeren LLP programlarına göre önde olduğu görülmektedir.

e. Grundtvig Programı

Yetişkin eğitimi ile ilgili olarak faaliyet gösteren eğitim kurumları, dernekler, vakıflar, kamu kurumları ve özel kuruluşların proje hazırlayabildikleri Grundtvig programı, LLP programları içinde bütçe bakımından 4. büyük programdır. Bütçesinin Comenius, Leonardo da Vinci ve Erasmus Programlarına nisbeten oldukça küçük olmasına rağmen bünyesinde proje, bireysel ve diğer tipte pek çok faaliyet barındıran bir programdır. 2009 yılından itibaren Grundtvig programı bünyesine 4 yeni faaliyet daha eklenmiştir.

Grundtvig Programı bünyesinde, 2008 yılı itibariyle ulusal ajansların ve ülkemizde Merkez Başkanlığının yürütülmesinden sorumlu olduğu “Grundtvig Öğrenme Ortaklıkları” adında tek bir tip proje faaliyeti vardır.

ŞEKİL 5

Grundtvig Öğrenme Ortaklıkları Projeleri için 2008 yılında tahsis edilen toplam ödenek 1.398.500 Avro'dur ve bu toplam LLP 2008 bütçesinin % 2,83'ünü oluşturmaktadır. 2008 yılında tüm Türkiye'den toplam 216 adet proje başvurusu gelmiştir, kabul edilen projelerin sayısı ise 85'dir.

2008 yılında Grundtvig programında 20 proje ile en çok başvuru yapılan il olan Konya'nın kabul edilen 10 projesi ile ilk sırada yer aldığı ve 1.398.500 Avro'luk Grundtvig proje bütçesinin yaklaşık % 12'sine tekabül eden 165.000 Avro'luk bir tahsisat aldığı gözlemlenmektedir.

Sıra	İller	Başvuru	Kabul	Kabul Oranı (%)	Tahsis Edilen Ödenek (€)	Toplam Ödenekteki Payı (%)
1	Konya	20	10	50,0	165.000	11,8
2	Ankara	13	7	53,8	115.500	8,3
3	İzmir	15	7	46,7	115.500	8,3
4	Adana	8	5	62,5	82.500	5,9
5	Bolu	10	5	50,0	82.500	5,9
6	Aydın	4	3	75,0	49.500	3,5
7	Çanakkale	4	3	75,0	49.500	3,5
8	Giresun	3	3	100,0	49.500	3,5
9	İstanbul	10	3	30,0	49.500	3,5
10	Kocaeli	10	3	30,0	49.500	3,5
11	Trabzon	4	3	75,0	49.500	3,5
12	Yozgat	6	3	0,0	49.500	3,5
13	Afyonkarahisar	3	2	66,7	33.000	2,4
14	Denizli	4	2	50,0	33.000	2,4
15	Kayseri	3	2	66,7	33.000	2,4
16	Kütahya	9	2	22,2	29.000	2,1
17	Manisa	4	2	50,0	33.000	2,4
18	Sinop	4	2	0,0	33.000	2,4
19	Bartın	3	2	66,7	33.000	2,4
20	Adıyaman	4	1	25,0	16.500	1,2
21	Antalya	5	1	20,0	16.500	1,2
22	Bingöl	2	1	50,0	16.500	1,2
23	Elazığ	3	1	33,3	16.500	1,2
24	Gaziantep	2	1	50,0	16.500	1,2
25	Hatay	3	1	33,3	16.500	1,2
26	Kırşehir	5	1	20,0	16.500	1,2
27	Kahramanmaraş	3	1	33,3	16.500	1,2
28	Muş	4	1	0,0	16.500	1,2
29	Nevşehir	2	1	50,0	16.500	1,2
30	Ordu	1	1	100,0	16.500	1,2
31	Tokat	1	1	100,0	16.500	1,2
32	Van	3	1	33,3	16.500	1,2
33	Aksaray	5	1	20,0	16.500	1,2
34	Yalova	5	1	20,0	16.500	1,2
35	Karabük	1	1	100,0	16.500	1,2

Tablo-5

Grundtvig projelerine ilişkin il bazında istatistikler

Grundtvig programının bütçe büyüklüğü diğer programlar kadar büyük olmamasına rağmen Türkiye genelinde 35 ilin kabul edilmiş Grundtvig projesi bulunmaktadır.

B. Bireysel Faaliyetler

En az projeler kadar önemli olan ve hatta kullanılan bütçe bakımından projelere ayrılan toplam tahsisatı geçen bir başka faaliyet türü bireysel faaliyetlerdir.

Yukarıda da izah edildiği üzere bireysel faaliyetler, kişilerin bireysel olarak ve sadece kendi adlarına başvuru yaptıkları, önceden belirli bir tür faaliyet veya etkinliğe katılma yoluyla yararlanılan faaliyetlerdir.

Bireysel faaliyetlerin başvuru süreçleri, yöntemleri ve son başvuru tarihleri proje türü faaliyetlere göre oldukça farklıdır ve kendi içinde de çeşitlilik arz etmektedir.

En büyük bireysel faaliyet olarak adlandırılabilir Erasmus Öğrenim Hareketliliğidir. Kamu oyunun ve özellikle yükseköğretim öğrencilerinin yakından bildiği bu faaliyet tipinde başvurular Ulusal Ajanslara değil, öğrencilerin bağlı bulundukları yükseköğretim kurumlarına yapılmaktadır. Yükseköğretim kurumları kendisine ulaşan bu başvurular arasından ulusal ajansın kendisine tahsis ettiği miktarın destekleyebileceği sayıda öğrenciyi seçer. Secim süreci ise ulusal ajans tarafından belirlenen kriterlere bağlı kalmak kaydıyla yükseköğretim kurumları tarafından yürütülür. Ödemeler ise ulusal ajans tarafından öğrencilere değil, ilgili yükseköğretim kurumuna yapılır. Yükseköğretim kurumlarına tahsis edilecek hibe miktarları belirli performans kriterleri çerçevesinde belirlenmektedir. Öğrencilerin hak ettiği Erasmus hibeleri ise kendi yüksek öğretim kurumları tarafından yapılır. Erasmus başvurularının takvimi de her bir yüksek öğretim kurumu tarafından ayrıca belirlenebilmektedir.

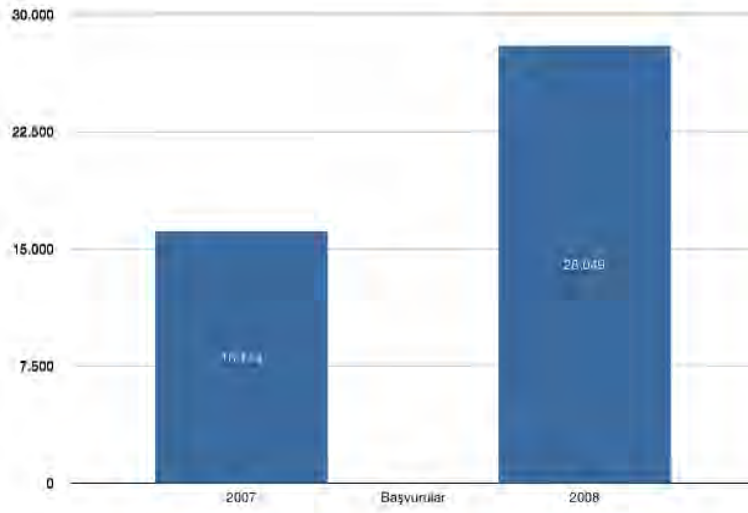
Yine bireysel bir faaliyet olan Comenius ve Grundtvig hizmetiçi eğitim faaliyetinde ise durum tamamen farklıdır. Okul eğitimi ve yetişkin eğitimi alanından hizmet veren eğitimcilerin yararlanabildikleri bu programda tüm başvurular her hangi bir aracı olmaksızın ulusal ajansa yapılmaktadır. Başvuru takvimi de yine ulusal ajans tarafından belirlenerek her yıl yayınlanan Hayat-

boyu Öğrenme Ulusal Teklif Çağrısı ile tüm kamuoyu ile paylaşılmaktadır.

Hayatboyu Öğrenme Programı bünyesinde yer alan bireysel faaliyetlerin tamamı eğitimciler ve öğrenciler içindir.

a. LLP Bireysel Faaliyetlerinde 2008 Yılı Genel Görünümü

2008 yılında da LLP programlarında bireysel faaliyetlere olan talep katlanarak devam etmiştir. Özellikle üniversite öğrencileri arasında büyük kabul gören Erasmus

Erasmus programında 2008 yılı toplam talebi. Öğrenci, öğretim elemanı ve idari personel dahildir.

GRAFİK 5

programında uluslararası hareketliliğe ilişkin yüksek öğretim kurumları tarafından Merkez Başkanlığına bildirilen toplam talep 28.000'i geçmiştir. 2007 yılı için bu rakam 16.000 civarında gerçekleşmiştir ki bu Erasmus programına gösterilen talebin bir önceki yıla göre % 74 arttığını göstermektedir. Yükseköğretim kurumlarının sahip oldukları Erasmus Üniversite Beyannamesi uyarınca Avrupalı üniversitelerle ikili değişim anlaşmaları imzalamaktadırlar. Yıllık talep miktarı üniversitelerin bu ikili anlaşmalar uyarınca istedikleri toplam kişi sayılarını ifade etmektedir.

Hayatboyu Öğrenme Programı (LLP) bütçesinin yaklaşık % 53'ünü oluşturan Erasmus programı dışındaki daha düşük bütçeli faaliyetlere gösterilen taleplerde de aynı eğilimin devam ettiği gözlemlenebilmektedir.

b. Comenius Programı

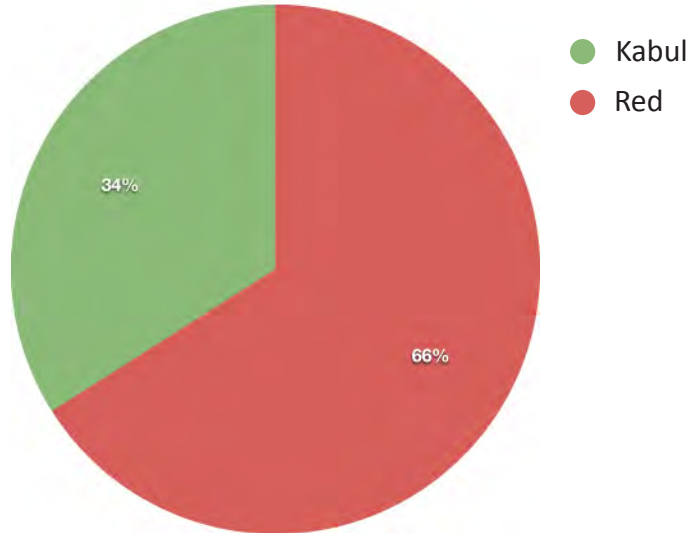
Comenius programı bünyesinde dört tür bireysel nitelikte faaliyet bulunmaktadır.

1. Hizmet içi Eğitim Faaliyeti
2. Comenius Asistanlığı
3. Comenius İrtibat Semineri
4. Comenius Hazırlık Ziyareti

Bu faaliyetlerden ilki halen fiilen çalışmakta olan öğretmenlerin Avrupa'da düzenlenen hizmet içi eğitim kurslarına katılmalarına imkân sağlarken, ikincisi henüz meslek hayatına fiilen başlamamış halen eğitim fakültelerinde öğrenimlerine devam eden veya yeni tamamlamış öğretmen adaylarının Avrupa ülkelerindeki kurumlarda uzun süreli öğretmen asistanlığı yapmalarına olanak sağlar.

2008 yılında Comenius hizmet içi eğitim faaliyetinden yararlanmak üzere başvuran öğretmen sayısı 807 olmuştur. Başvuranlar arasından 273 öğretmen söz konusu kurslara katılmaya hak kazanmıştır. Bu da % 34'lük bir kabul oranına tekabül etmektedir.

ŞEKİL 6

Comenius Asistanlığında ise 2008 yılında yapılan toplam başvuru sayısı 453 olmuş ve bu başvurulardan 122'si faaliyete katılmaya hak kazanmıştır. Comenius Asistanlığında ise % 27'lik bir kabul oranı gerçekleşmiştir.

İrtibat seminerleri farklı ülkelerden eğitimcilerin önceden belirlenmiş seminerlerde bir araya gelmelerinin ve bunun sonucunda yeni proje ortaklıklarının doğmasına yardımcı olmak amacıyla düzenlenmektedir. 2008 yılında irtibat seminerlerini toplam 64 başvuru yapılmış ve bunlardan 30'u faaliyetten yararlanmaya hak kazanmıştır.

Hazırlık ziyaretleri ise bir Comenius projesi yapmak üzere daha önceden anlaşmış ve belirli bir ilerleme kaydetmiş eğitim kurumlarının temsilcilerinin, hazırlayacakları projenin detaylarını tartışmalarına imkân sağlamak üzere düşünülmüş bir faaliyettir. Kurum adına yapıyor olması sebebiyle her ne kadar bir proje hazırlık faaliyeti olsa da faaliyetlere katılımın kişiler bazında olması nedeniyle bu faaliyet bireysel nitelikte bir faaliyet olarak tanımlanmıştır. Oldukça cüzi bir bütçeye sahip olan faaliyet için yalnızca 9 başvuru yapılmış ve bunlardan 7'si uygun bulunmuştur.

Comenius programı bünyesindeki bireysel nitelikli faaliyetlerin tamamına genel olarak 1.333 başvuru yapılmış ve 432 kişi faaliyetlerden yararlanmaya hak kazanmıştır. Comenis genelinde bireysel faaliyetlere yapılan başvuruların % 33'ü kabul edilmiştir.

Söz konusu yararlanıcılar 72 ilimizden gelmekte olup, Comenius bireysel faaliyetlerinden 2008 yılında yararlanamayan il sayısı 9'da kalmıştır. Yararlanıcısı bulunmayan Düzce, Kilis, Yalova, Aksaray, Rize, Muş, Gümüşhane, Bingöl ve Bitlis illerinden yalnızca 3'ünde hiç başvuru yapılmamıştır.

Tablo 6 dan da görüleceği üzere Comenius bireysel faaliyetlerden 34 kişi ile en çok yararlanan il Ankara'dır. Ankara'yı 32 kişi ile İstanbul ve 25 kişi ile İzmir izlemektedir.

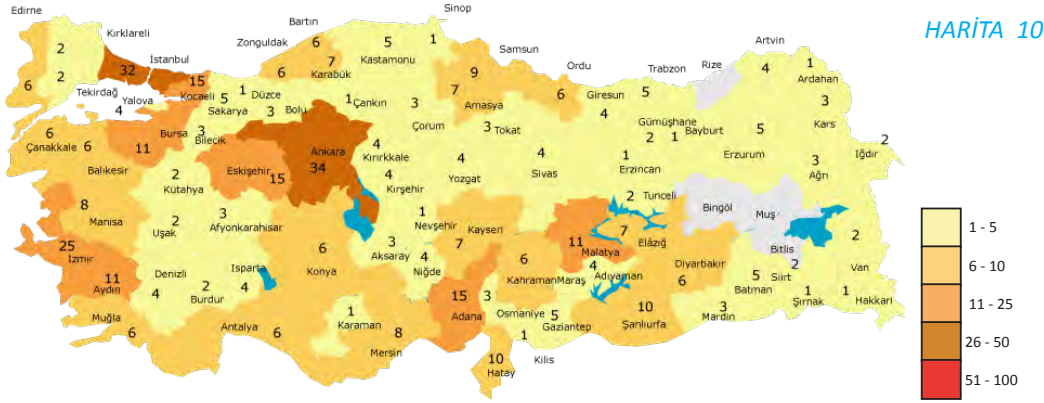
Comenius bireysel faaliyetleri için tahsis edilen toplam ödenek 1.587.321 Avro olarak gerçekleşmiştir.

Tablo-6

Comenius bireysel faaliyetlerine
ilişkin il bazında istatistikler

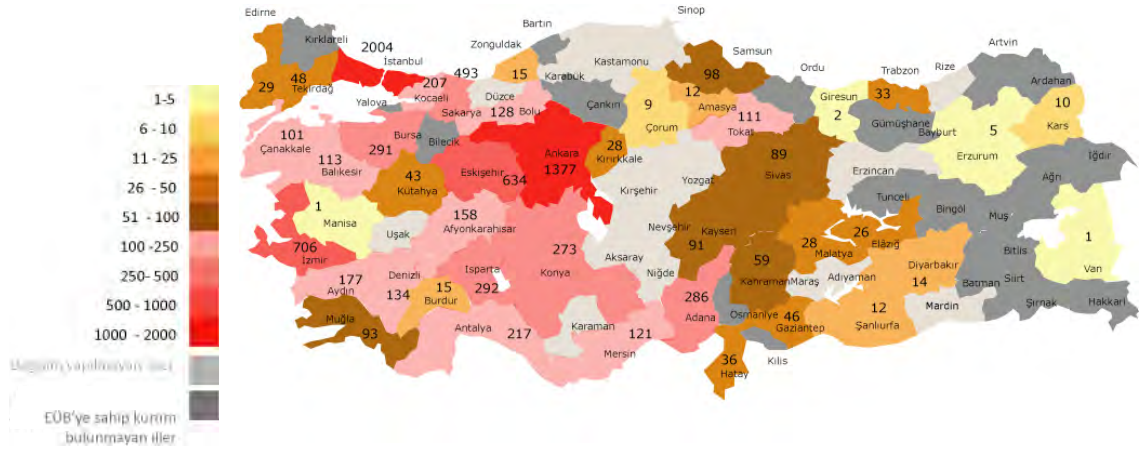
Sıra	İller	Başvuru	Kabul	Kabul Oranı	Tahsis edilen ödenek (€)	Toplam Ödenekteki Payı
1	Ankara	98	34	34,69	129.168	8,14
2	İstanbul	112	32	28,57	117.305	7,39
3	İzmir	69	25	36,23	90.354	5,69
4	Adana	48	15	31,25	84.299	5,31
5	Eskişehir	33	15	45,45	60.658	3,82
6	Kocaeli	33	15	45,45	38.129	2,40
7	Aydın	28	11	39,29	46.314	2,92
8	Bursa	32	11	34,38	47.442	2,99
9	Malatya	22	11	50,00	49.675	3,13
10	Hatay	26	10	38,46	52.613	3,31
11	Şanlıurfa	23	10	43,48	34.552	2,18
12	Samsun	26	9	34,62	29.894	1,88
13	Mersin	37	8	21,62	32.186	2,03
14	Manisa	21	8	38,10	31.061	1,96
15	Amasya	12	7	58,33	26.315	1,66
16	Elazığ	17	7	41,18	16.905	1,07
17	Kayseri	20	7	35,00	25.659	1,62
18	Karabük	9	7	77,78	28.492	1,79
19	Antalya	29	6	20,69	35.480	2,24
20	Balıkesir	29	6	20,69	28.725	1,81
21	Çanakkale	18	6	33,33	20.209	1,27
22	Diyarbakır	13	6	46,15	23.950	1,51
23	Edirne	12	6	50,00	34.662	2,18
24	Konya	25	6	24,00	23.358	1,47
25	Kahramanmaraş	25	6	24,00	13.024	0,82
26	Muğla	16	6	37,50	24.489	1,54
27	Ordu	16	6	37,50	13.581	0,86
28	Zonguldak	19	6	31,58	30.997	1,95
29	Bartın	12	6	50,00	8.516	0,54
30	Erzurum	13	5	38,46	11.834	0,75
31	Gaziantep	22	5	22,73	17.593	1,11
32	Kastamonu	14	5	35,71	17.677	1,11
33	Sakarya	12	5	41,67	11.076	0,70
34	Trabzon	23	5	21,74	6.568	0,41
35	Batman	11	5	45,45	11.922	0,75
36	Adıyaman	26	4	15,38	7.057	0,44
37	Artvin	8	4	50,00	8.214	0,52
38	Denizli	15	4	26,67	15.396	0,97
39	Giresun	7	4	57,14	8.273	0,52
40	Isparta	14	4	28,57	28.948	1,82
41	Kırşehir	15	4	26,67	15.153	0,95
42	Niğde	14	4	28,57	7.730	0,49
43	Sivas	15	4	26,67	15.170	0,96
44	Yozgat	13	4	30,77	9.913	0,62
45	Kırıkkale	12	4	33,33	12.989	0,82
46	Afyonkarahisar	21	3	14,29	17.718	1,12
47	Ağrı	5	3	60,00	11.636	0,73
48	Bilecik	11	3	27,27	6.393	0,40
49	Bolu	5	3	60,00	12.826	0,81
50	Çorum	15	3	20,00	11.705	0,74
51	Kars	8	3	37,50	5.709	0,36
52	Mardin	4	3	75,00	6.074	0,38
53	Tokat	14	3	21,43	16.176	1,02
54	Osmaniye	10	3	30,00	7.204	0,45
55	Burdur	11	2	18,18	4.616	0,29
56	Kırklareli	8	2	25,00	3.568	0,22
57	Kütahya	17	2	11,76	9.735	0,61
58	Siirt	6	2	33,33	3.298	0,21
59	Tekirdağ	9	2	22,22	8.420	0,53
60	Tunceli	5	2	40,00	3.623	0,23
61	Uşak	5	2	40,00	13.481	0,85
62	Van	8	2	25,00	4.748	0,30
63	Iğdır	4	2	50,00	10.548	0,66
64	Çankırı	2	1	50,00	1.844	0,12

Sıra	İller	Başvuru	Kabul	Kabul Oranı	Tahsis edilen ödenek (€)	Toplam Ödenekteki Payı
65	Erzincan	2	1	50,00	7.509	0,47
66	Hakkari	3	1	33,33	2.484	0,16
67	Nevşehir	11	1	9,09	2.443	0,15
68	Sinop	9	1	11,11	2.541	0,16
69	Bayburt	3	1	33,33	2.323	0,15
70	Karaman	7	1	14,29	2.562	0,16
71	Şırnak	1	1	100,00	2.140	0,13
72	Ardahan	2	1	50,00	2.472	0,16

HARİTA 11

c. Erasmus Programı

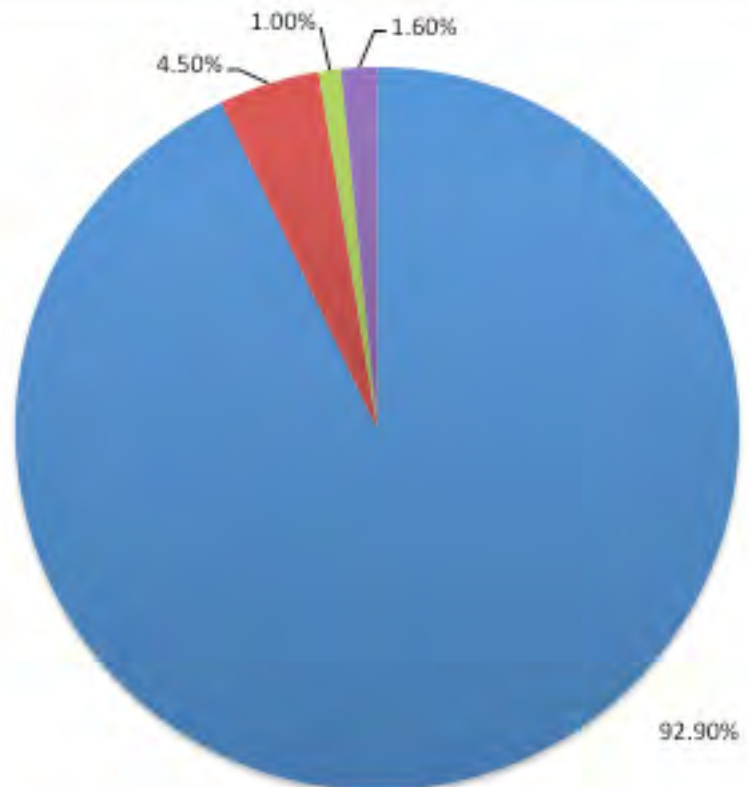
Yüksek öğretim programı olarak planlanmaktadır.

Erasmus programı esas itibariyle Merkez Başkanlığı tarafından yükseköğretim kurumlarına sağlanan kaynaklarla yürütülüyor olsa da Erasmus hareketlilik faaliyetleri bireysel seviyede (öğrenci, akademik personel) gerçekleştirilmekte olduğundan bireysel faaliyetler arasında verilmiştir. Yükseköğretim kurumlarında eğitim görmekte olan ön lisans (yalnızca staj hareketliliğinde), lisans, yüksek lisans ve doktora öğrencileri ile her seviyeden akademik personel ve idari personelin yararlanabildiği Erasmus programında yıllık talep 26.400'e ulaşmıştır. Yukarıdaki haritadan da görüleceği üzere özellikle yükseköğretim kurumlarının

LLP bireysel faaliyetlerinin yararlanıcı sayıları itibariyle dağılımı

ŞEKİL 7

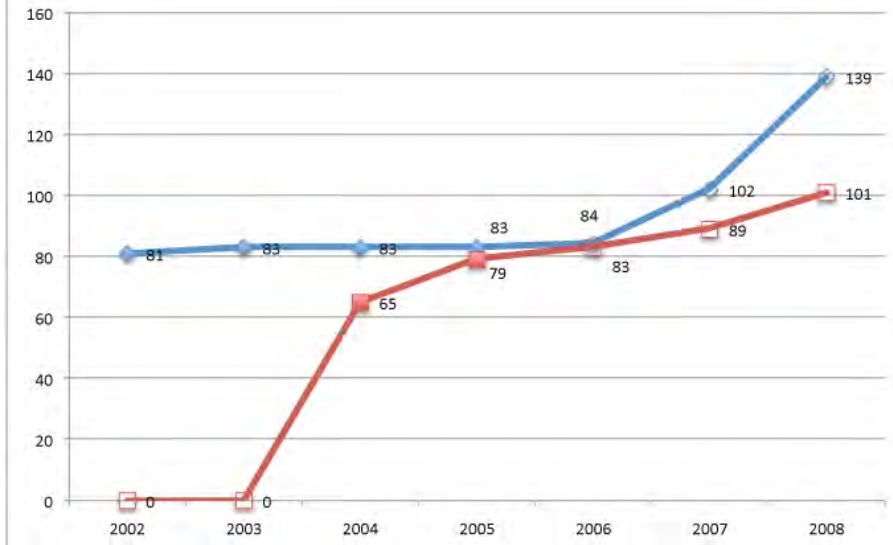
- Erasmus ●
- Comenius ●
- Ortak Konulu ●
- Grundtvig ●

im odaklı bir
an Erasmus
a faaliyetler
yılı uygun
lanmakta ve
naktadır.

yoğun bir şekilde yer aldığı büyük kentler başta olmak üzere Erasmus programının yurt dışında yaygın olduğunu söylemek mümkündür.

Türk yükseköğretim kurumlarının büyük bir çoğunluğu Erasmus programına katılabilmek için gerekli olan ve Avrupa Komisyonu Eğitim ve Kültür Genel Müdürlüğü tarafından verilen “Erasmus Üniversite Beyanname”lerini almışlardır.

GRAFİK 6

● Yüksek Öğretim Kurumları
● Erasmus Beyanname Sahibi Kurumlar

Son yıllarda yeni kurulan üniversitelerin de devreye girmesi ile Erasmus programına dahil olan yükseköğretim kurumlarımızın sayısı hızlı bir artış trendindedir.

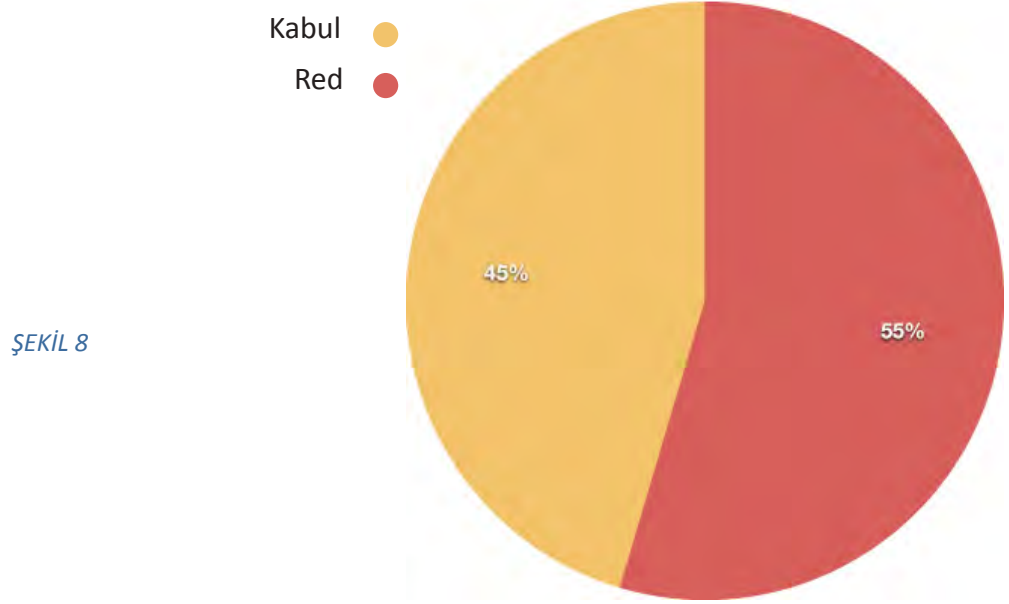
Bu artış aynı zamanda Türkiye’de Erasmus programına katılabilecek kişi sayısının artması yani hedef kitlenin de büyümesi ile sonuçlanmaktadır. 2008 yılı sonu itibariyle Türk yükseköğretim kurumlarının % 73’ü Erasmus sistemine dahil olmuştur.

Erasmus Programı bünyesinde iki ana türde hareketlilik bulunmaktadır.

1. Öğrenci Hareketliliği
 - a. Öğrenim Hareketliliği
 - b. Staj Hareketliliği
2. Personel Hareketliliği
 - a. Ders Verme Hareketliliği
 - b. Personel Eğitimi Hareketliliği

2007/2008 akademik yılı için yüksek öğretim kurumlarının yaptıkları ikili anlaşmalar sonucunda Merkez Başkanlığı’ndan talep ettikleri toplam öğrenci hareketliliği sayısı 11.807 kişi, personel hareketliliği sayısı ise 4.587

olmuştur. Yükseköğretim kurumlarının bu talebine karşılık mevcut 24,5 milyon Avro'luk ödeneğin tamamı tahsis edildikten ve yükseköğretim kurumları tarafından yapılan uygulamaların ardından Erasmus programından 7.016 öğrenci ve 1.914 personel yararlanma imkânına kavuşmuştur.

ŞEKİL 8

Toplamda yükseköğretim kurumlarından gelen 16.394 kişilik talebe karşılık 8.950 kişi Erasmus bireysel faaliyetlerine katılmış bulunmaktadır. Bu ise toplam talebin % 54,6 oranında karşılandığını göstermektedir.

Toplam talebin % 55'inin karşılanamıyor olmasının asıl sebebi Erasmus bireysel faaliyetlerine ayrılan toplam ödeneğin 24,5 milyon Avro ile tüm LLP programlarının % 54'ünü oluşturuyor olmasına rağmen talebi karşılamada yetersiz kalmasıdır. Programların ödenekleri Avrupa Birliği bütçe dönemleri boyunca belirlendiğinden, yeni bütçe döneminin başlayacağı 2014 yılına kadar söz konusu ödeneklerde kayda değer bir artış beklenmemektedir. Bir yandan her yıl ikiye katlanan genel talep, bir yandan da yeni kurumların Erasmus sistemine dahil olması ile ortaya çıkan yeni talebin sebep olduğu artış göz önüne alındığında talebin karşılanma oranının özellikle azalmaya devam edeceği öngörülmektedir.

Sıra	İller	Başvuru	Kabul	Kabul Oranı (%)	Tahsis edilen ödenek(€)	Toplam ödenekteki payı (%)
1	İstanbul	4.093	2.250	54,97	5.891.760	27,4
2	Ankara	2.378	1.403	59,00	3.758.182	17,5
3	İzmir	1.304	706	54,14	1.722.391	8,0
4	Eskişehir	942	591	62,74	1.145.851	5,3
5	Sakarya	715	493	68,95	1.156.504	5,4
6	Isparta	509	292	57,37	614.012	2,9
7	Bursa	732	291	39,75	737.052	3,4
8	Adana	468	286	61,11	712.073	3,3
9	Konya	330	273	82,73	435.311	2,0
10	Antalya	455	217	47,69	590.239	2,7
11	Kocaeli	414	207	50,00	528.567	2,5
12	Aydın	310	177	57,10	346.808	1,6
13	Afyonkarahisar	398	158	39,70	315.780	1,5
14	Denizli	183	134	73,22	345.668	1,6
15	Bolu	238	128	53,78	202.798	0,9
16	Trabzon	342	126	36,84	459.671	2,1
17	Mersin	206	120	58,25	383.058	1,8
18	Balıkesir	160	113	70,63	228.832	1,1
19	Çanakkale	218	101	46,33	209.920	1,0
20	Samsun	183	98	53,55	189.006	0,9
21	Muğla	157	93	59,24	178.185	0,8
22	Kayseri	172	91	52,91	190.427	0,9
23	Sivas	137	89	64,96	233.753	1,1
24	Kahramanmaraş	114	59	51,75	121.873	0,6
25	Tekirdağ	84	48	57,14	77.513	0,4
26	Gaziantep	81	46	56,79	101.204	0,5
27	Kütahya	82	43	52,44	85.727	0,4
28	Erzincan	100	42	42	30.728	0,1
29	Hatay	76	36	47,37	82.487	0,4
30	Edirne	147	29	19,73	66.500	0,3
31	Tokat	149	29	19,46	48.059	0,2
32	Malatya	45	28	62,22	59.417	0,3
33	Kırıkkale	49	28	57,14	42.492	0,2
34	Elazığ	103	26	25,24	52.264	0,2
35	Burdur	27	15	55,56	20.169	0,1
36	Zonguldak	21	15	71,43	18.077	0,1
37	Diyarbakır	44	14	31,82	26.523	0,1
38	Amasya	20	12	60,00	27.907	0,1
39	Şanlıurfa	27	12	44,44	23.152	0,1
40	Kars	31	10	32,26	15.416	0,1
41	Çorum	106	9	8,49	26.378	0,1
42	Erzurum	8	5	62,50	11.357	0,1
43	Manisa	15	4	26,67	6.451	0,0
44	Giresun	18	2	11,11	1.993	0,0
45	Van	3	1	33,33	1.108	0,0

Tablo-7

Erasmus bireysel faaliyetlerine ilişkin il bazında istatistikler

Erasmus programı kapsamında yurt dışına çıkan Türk vatandaşlarına karşılık olarak Türk yükseköğretim kurumlarına gelen öğrenci ve personel de bulunmaktadır. 2007/2008 akademik yılında 26 farklı Avrupa ülkesinden toplam 1.905 öğrenci ve 1.000 kadar akademik ve idari personel Türk üniversitelerinde eğitim görmek veya ders vermek üzere ülkemize gelmiştir.

Tablo 7 de illerin Erasmus bireysel faaliyetlerinde sergiledikleri performansları gözlemleyebilirsiniz. Yararlanan kişi sayısına göre yapılan sıralamada üç büyük ilimiz olan İstanbul, Ankara ve İzmir'in sıralandığını görüyoruz. Bu üç ilimiz yalnızca toplam nüfus bakımından değil sahip oldukları yükseköğretim kurumu sayısı ve toplam öğrenci bakımından da aynı sıralamaya sahiptir.

Kaynak:
www.osym.gov.tr

2007/2008 yılı istatistiklerine göre açık öğretimler hariç 182.444 öğrenci barındıran ve tüm Türkiye genelindeki yüksek öğrenci sayısının % 12,5'ine sahip olan İstanbul Erasmus programında 2.250 bireysel yararlanıcı ile ilk sırada yer almakta ve toplam Erasmus yararlanıcılarının % 27,4'üne sahip görünmektedir.

İstanbul'un ardından toplam öğrenci sayısının % 8,9'unu barındıran ve 128.952 öğrenci ile en çok yüksek öğretim öğrencisine sahip 2. il olan Ankara, 1.403 yararlanıcı ile bu yerini Erasmus programında da korumakta ve yararlanıcıların % 17,5'ine sahip bulunmaktadır.

58.151 öğrenci sayısı ile Türkiye genelindeki yükseköğretim öğrencilerinin % 4'ünü barındıran İzmir ise 706 toplam yararlanıcısı ve % 8'lik oran ile 3. sırada yer almaktadır.

Her ne kadar Erasmus programından yararlanan iller, genel yükseköğretim istatistikleri ile örtüşüyor olsa da burada dikkat çeken husus her üç ilin de sahip oldukları öğrenci oranının iki ve hatta üç misli kadar Erasmus yararlanıcısı oranına sahip olmalarıdır.

Üç büyük il lehine olarak görülen bu durumun sebebi her üç ildeki yüksek öğretim kurumlarının Türkiye'nin en eski ve köklü kurumları olmasının yanı sıra, kentsel gelişim ve

yabancı dil gibi geniş eğitim olanaklarına erişim kolaylığı bulunmasıdır. Önceki istatistiklerden de hatırlanacağı üzere yükseköğretimin tüm Türkiye sathına yayılması son 20 yıl içerisinde hızlanan bir eğilim olmakla beraber, henüz tamamlanmış bir süreç değildir. Nitekim yükseköğretim kurumlarının yaygın şekilde uluslararasılaşması da 2004 yılından beri Erasmus programı ile gerçekleşen bir olgudur.

Yükseköğretim kurumları arasında kurulan uluslararası ortaklıklara dayalı olarak yürüyen Erasmus sisteminde doğal olarak yabancı kuruluşlar için en çok tercih edilen yüksek öğretim kurumları daha köklü olan ve gelişmişlik bakımından Türkiye ortalamasının önünde olan illerdeki kuruluşlar olmaktadır. Ancak üç büyük ilin hemen ardından gelen Eskişehir, Sakarya, Adana ve Bursa gibi illerimizin de gösterdikleri performans takdire şayandır.

Benzer bir eğilim doğal olarak Avrupa ülkelerinde ortak arayan Türkyüksek öğretim kurumları için de geçerlidir. Bu sebeple Erasmus anlaşması imzalama yönünde yabancı kuruluşlar tarafından oluşturulan talep, illerin gelişmişlik seviyesi ve kurumların tecrübe ve başarıları ile doğru orantılı olmaktadır.

Türkiye genelinde yükseköğretim alt yapısının yaygınlaşarak, köklü kuruluşların tüm yurt geneline yayılması sürecinde bu kurumların yurt dışı ortaklıklar yapabilmesi daha kolay hale gelecektir.

Merkez Başkanlığı Erasmus Koordinatörlüğü yararlanma oranlarında yukarıdaki sebeplerden kaynaklanan dengesizliğin bir nebze olsun giderilebilmesi için diğer tüm programlarda olduğu gibi gerekli tedbirler alınmaktadır.

Öte yandan Türk yükseköğretim kurumlarında yabancı dille eğitimin yaygın olması hareketlilik rakamlarını artırıcı bir etken olsa ve genel olarak yükseköğretim alt yapısında da ciddi avantajlar bulunmasına rağmen Türk yükseköğretiminin yurt dışında yeterince tanınmıyor olması da üzerinde durulması gereken bir olgu olarak göze çarpmaktadır.

d. Grundtvig Programı

Grundtvig programı bünyesinde de Comenius programındakine benzer 3 farklı bireysel faaliyet türü bulunmaktadır. 2009 yılından itibaren bu faaliyetlere Grundtvig Ziyaret ve Değişimleri ile Grundtvig Asistanlığı faaliyetleri de eklenecektir.

1. Grundtvig Hizmetiçi Eğitim Faaliyeti
2. Grundtvig İrtibat Semineri
3. Grundtvig Hazırlık Ziyareti

Grundtvig hizmetiçi eğitim faaliyeti yetişkin eğitimi alanında çalışan öğretmenlerin Avrupa'da düzenlenen hizmetiçi eğitim kurslarına katılmalarına imkân sağlamaktadır.

2008 yılında Grundtvig hizmet içi eğitim faaliyetinden yararlanmak üzere başvuran eğitimci sayısı 229 olmuştur. Başvuranlar arasından 73 öğretmen söz konusu kurslara katılmaya hak kazanmıştır. Bu ise % 32'lik bir kabul oranına tekabül etmektedir.

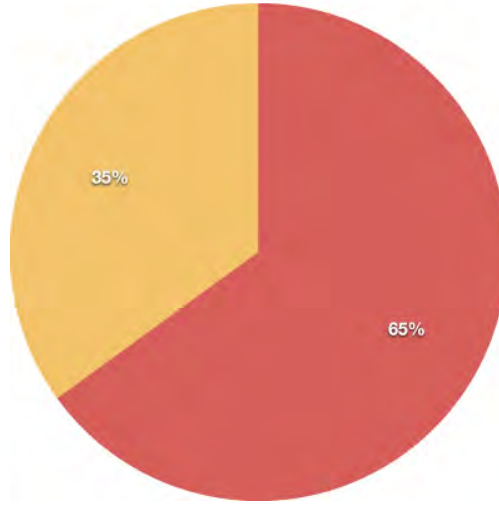
İrtibat seminerleri farklı ülkelerden kuruluş temsilcilerinin önceden belirlenmiş seminerlerde bir araya gelmelerinin ve bunun sonucunda yeni proje ortaklıklarının doğmasına yardımcı olmak amacıyla düzenlenmektedir. 2008 yılında Grundtvig irtibat seminerlerine toplam 40 başvuru yapılmış ve bunlardan 18'i faaliyetten yararlanmaya hak kazanmıştır.

Yapı ve işlev olarak Comenius hazırlık ziyaretleriyle aynı olan Grundtvig hazırlık ziyareti faaliyetinde ise 11 başvuru yapılmıştır.

Grundtvig programı bünyesindeki bireysel nitelikli faaliyetlerin tamamına genel olarak 280 başvuru yapılmış ve 91 kişi faaliyetlerden yararlanmaya hak kazanmıştır. Grundtvig genelinde bireysel faaliyetlere yapılan başvuruların % 33'ü kabul edilmiştir.

Tablo 8 den de anlaşılacağı üzere Grundtvig programı bünyesindeki bireysel nitelikli faaliyetlerden 34 ilimizdeki öğretici ve eğitimciler yararlanmıştır. Grundtvig bireysel nitelikli faaliyetler için 2008 yılında toplam 212.528 Avro tahsis edilmiştir.

Kabul ●
Red ●

ŞEKİL 9

Sıra	İller	Başvuru	Kabul	Kabul Oranı %	Tahsis edilen ödenek (€)	Toplam Ödenekteki Payı %
1	Ankara	79	23	23,71	57.279	26,95
2	İstanbul	22	7	7,22	16.524	7,78
3	İzmir	15	7	7,22	15.567	7,32
4	Kocaeli	14	5	5,15	10.079	4,74
5	Burdur	4	4	4,12	10.214	4,81
6	Giresun	5	4	4,12	6.020	2,83
7	Kütahya	9	4	4,12	10.862	5,11
8	Adana	8	3	3,09	6.495	3,06
9	Afyonkarahisar	6	3	3,09	5.768	2,71
10	Amasya	5	3	3,09	6.331	2,98
11	Nevşehir	5	3	3,09	6.724	3,16
12	Şanlıurfa	4	3	3,09	7.663	3,61
13	Antalya	3	2	2,06	4.546	2,14
14	Balıkesir	4	2	2,06	3.720	1,75
15	Gaziantep	4	2	2,06	3.242	1,53
16	Tekirdağ	7	2	2,06	4.058	1,91
17	Tokat	3	2	2,06	4.098	1,93
18	Kırıkkale	2	2	2,06	4.107	1,93
19	Adıyaman	2	1	1,03	1.300	0,61
20	Ağrı	1	1	1,03	1.520	0,72
21	Bursa	11	1	1,03	1.100	0,52
22	Çanakkale	7	1	1,03	2.246	1,06
23	Denizli	2	1	1,03	1.000	0,47
24	Kastamonu	3	1	1,03	3.827	1,80
25	Kayseri	3	1	1,03	1.100	0,52
26	Konya	5	1	1,03	2.100	0,99
27	Manisa	1	1	1,03	1.151	0,54
28	Sivas	1	1	1,03	2.296	1,08
29	Trabzon	4	1	1,03	1.490	0,70
30	Tunceli	4	1	1,03	2.360	1,11
31	Karaman	1	1	1,03	2.138	1,01
32	Şırnak	1	1	1,03	2.396	1,13
33	Bartın	1	1	1,03	1.150	0,54
34	Osmaniye	1	1	1,03	2.057	0,97

Tablo-8

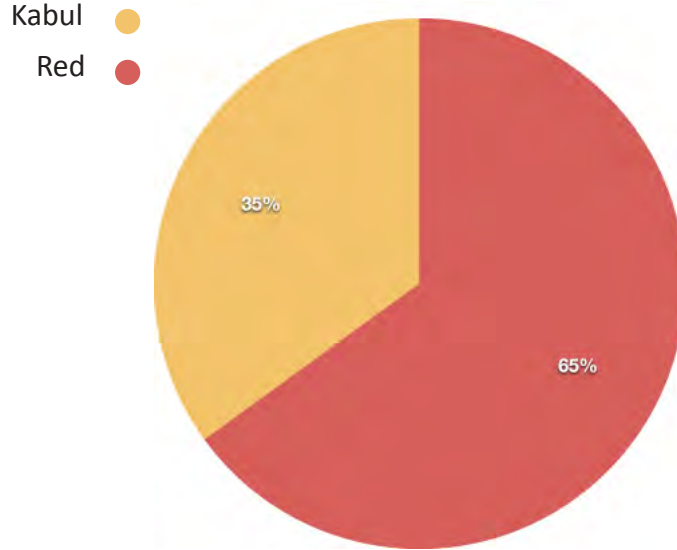
Grundtvig bireysel faaliyetlerine ilişkin il bazında istatistikler

Tablodan da görüleceği üzere Grundtvig bireysel faaliyetlerden 23 kişi ile en çok yararlanan il Ankara'dır. Ankara'yı 7'şer kişi ile İstanbul ve İzmir izlemektedir.

e. Ortak Konulu Program

Ortak Konulu Program bünyesinde kısaca “Çalışma Ziyaretleri” olarak tanımlanabilecek bireysel nitelikli bir faaliyet bulunmaktadır. Özellikle eğitim yöneticileri, formatör öğretmenler ve eğitim denetçilerinin yararlanabildiği bu program kapsamında yararlanıcılar bir haftalık süreyle önceden belirlenen ve CEDEFOP isimli AB kuruluşu tarafından ilan edilen toplantı ve faaliyetlere katılabilmektedir.

2008 yılında Çalışma Ziyaretleri faaliyetinden yararlanmak üzere başvuran kişi sayısı 436 olmuştur. Başvuranlar arasından 158 kişi Çalışma Ziyaretlerine katılmaya hak kazanmıştır. Bu ise % 35’lik bir kabul oranına tekabül etmektedir. Comenius ve Grundtvig bireysel nitelikli faaliyetlerinde de benzer oranlar çıkması, bireysel nitelikli faaliyetlerde ayrılan ödeneğin 3 katı daha fazla başvuru olduğunu göstermektedir. Erasmus programında ise oranlar farklı olmakla beraber eğilim aynı yöndedir.

ŞEKİL 10

Tablo 9 dan da görüleceği üzere Ortak Konulu Program bünyesinde yer alan Çalışmaz Ziyaretleri faaliyetinden yararlanan kişiler 46 ilden gelmektedir. Çalışma Ziyaretleri için 2008 yılında toplam 183.600 Avro tahsis edilmiştir.

Çalışma Ziyaretleri’nde de ilk üç il Ankara, İstanbul ve İzmir olarak sıralanmıştır.

Sıra	İller	Başvuru	Kabul	Kabul Oranı %	Tahsis edilen ödenek (€)	Toplam Ödenekteki Payı %
1	Ankara	108	50	32,68	60.000	32,68
2	İstanbul	50	15	9,80	18.000	9,80
3	İzmir	14	6	3,92	7.200	3,92
4	Kocaeli	13	5	3,27	6.000	3,27
5	Erzurum	12	4	2,61	4.800	2,61
6	Adana	8	3	1,96	3.600	1,96
7	Afyonkarahisar	6	3	1,96	3.600	1,96
8	Eskişehir	9	3	1,96	3.600	1,96
9	Konya	14	3	1,96	3.600	1,96
10	Kütahya	7	3	1,96	3.600	1,96
11	Muğla	4	3	1,96	3.600	1,96
12	Şanlıurfa	3	3	1,96	3.600	1,96
13	Van	3	3	1,96	3.600	1,96
14	Adıyaman	9	2	1,31	2.400	1,31
15	Amasya	3	2	1,31	2.400	1,31
16	Bilecik	3	2	1,31	2.400	1,31
17	Bolu	6	2	1,31	2.400	1,31
18	Bursa	7	2	1,31	2.400	1,31
19	Diyarbakır	5	2	1,31	2.400	1,31
20	Gaziantep	8	2	1,31	2.400	1,31
21	Giresun	4	2	1,31	2.400	1,31
22	Isparta	5	2	1,31	2.400	1,31
23	Kayseri	8	2	1,31	2.400	1,31
24	Samsun	9	2	1,31	2.400	1,31
25	Trabzon	10	2	1,31	2.400	1,31
26	Tunceli	2	2	1,31	2.400	1,31
27	Zonguldak	4	2	1,31	2.400	1,31
28	Aksaray	3	2	1,31	2.400	1,31
29	Kırıkkale	2	2	1,31	2.400	1,31
30	Antalya	7	1	0,65	1.200	0,65
31	Aydın	3	1	0,65	1.200	0,65
32	Bingöl	1	1	0,65	1.200	0,65
33	Çankırı	1	1	0,65	1.200	0,65
34	Çorum	1	1	0,65	1.200	0,65
35	Denizli	6	1	0,65	1.200	0,65
36	Edirne	1	1	0,65	1.200	0,65
37	Erzincan	1	1	0,65	1.200	0,65
38	Kars	1	1	0,65	1.200	0,65
39	Malatya	10	1	0,65	1.200	0,65
40	Ordu	2	1	0,65	1.200	0,65
41	Rize	5	1	0,65	1.200	0,65
42	Sinop	1	1	0,65	1.200	0,65
43	Tekirdağ	1	1	0,65	1.200	0,65
44	Yozgat	1	1	0,65	1.200	0,65
45	Karaman	1	1	0,65	1.200	0,65
46	Karabük	4	1	0,65	1.200	0,65

Tablo-9

Ortak Konulu Program bireysel faaliyetlerine ilişkin il bazında istatistikler

C. Diğer Faaliyetler

Yapı, başvuru süreci ve finansman yöntemlerindeki farklılıklar sebebiyle proje veya bireysel faaliyet olarak tanımlayamayan bazı faaliyetler vardır. Hizmet içi eğitim kurslarına ve Çalışma Ziyaretleri bilindiği üzere bireysel nitelikli faaliyetlerdir. Bu tür faaliyetlerin ülkemizde de düzenlenmesi mümkün olmaktadır. Bu şekilde ülkemizdeki kurum ve kuruluşlar tarafından düzenlenen organizasyon faaliyetleri diğer faaliyetler kapsamında ele alınmıştır. Zira her ne kadar başvurular Merkez Başkanlığına yapılıyor ve seçim süreci diğer tüm faaliyetler gibi Başkanlık tarafından yürütülüyor olsa da bu tür faaliyetlerin pek çoğunda finansal destek sağlanmamaktadır.

Tablo-10

Hayatboyu Öğrenme Programı kapsamında yürütülen diğer faaliyetlere ilişkin il bazında istatistikler

Sıra	İller	Başvuru	Kabul	Kabul Oranı %	Tahsis edilen ödenek (€)	Toplam Ödenekteki Payı %
1	Istanbul	24	10	16,7	28.000	27,45
2	Ankara	7	4	6,7	15.500	15,20
3	Gaziantep	12	4	6,7	2.000	1,96
4	Kocaeli	4	4	6,7	11.000	10,78
5	Eskişehir	3	3	5,0	0	0,00
6	Mersin	3	3	5,0	2.000	1,96
7	İzmir	13	3	5,0	1.000	0,98
8	Nevşehir	7	3	5,0	1.000	0,98
9	Adana	5	2	3,3	9.000	8,82
10	Antalya	3	2	3,3	18.000	17,65
11	Kayseri	2	2	3,3	4.500	4,41
12	Konya	9	2	3,3	0	0,00
13	Tokat	2	2	3,3	1.000	0,98
14	Bartın	9	2	3,3	1.000	0,98
15	Afyonkarahisar	1	1	1,7	1.000	0,98
16	Aydın	2	1	1,7	0	0,00
17	Balıkesir	5	1	1,7	0	0,00
18	Çanakkale	2	1	1,7	1.000	0,98
19	Edirne	1	1	1,7	1.000	0,98
20	Giresun	4	1	1,7	0	0,00
21	Kırşehir	2	1	1,7	0	0,00
22	Muğla	1	1	1,7	1.000	0,98
23	Sakarya	1	1	1,7	0	0,00
24	Sinop	1	1	1,7	1.000	0,98
25	Trabzon	4	1	1,7	0	0,00
26	Şanlıurfa	1	1	1,7	1.000	0,98
27	Bayburt	2	1	1,7	1.000	0,98
28	Karaman	2	1	1,7	1.000	0,98

Diğer faaliyetler kapsamında Türkiye'nin 28 ilinde faaliyet gerçekleştirilmiştir. Bu tür faaliyetleri gerçekleştirebilmek için 158 başvuru yapılmış ve bunlardan 60'ı onaylanmıştır. Diğer faaliyetler için 2008 yılında toplam 102.000 Avro tahsis edilmiştir.

Diğer faaliyetler olarak nitelendirdiğimiz bu faaliyetlerin

isimleri programlar bazında aşağıda listelenmiştir.

1. Comenius Programı
Hizmet içi eğitim kursları düzenlenmesi
Comenius Asistanlarına ev sahipliği
2. Erasmus Programı
Erasmus Yoğun Dil Kursları düzenlenmesi
3. Leonardo da Vinci Programı
Avrupa Dil Ödülü
4. Grundtvig Programı
Hizmet içi eğitim kursları düzenlenmesi
5. Ortak Konulu Program
Çalışma Ziyaretlerinin organizasyonu

a. Comenius Programı

Hizmet içi Eğitim Kursları Düzenlenmesi

Türk öğretmenlerin Avrupa ülkelerinde düzenlenen hizmet içi eğitim kurslarına katıldıkları gibi Avrupalı öğretmenler de Türk kuruluşlar tarafından düzenlenen hizmet içi eğitim kurslarına katılabilirler. Hizmet içi eğitim kursu düzenlemek isteyen kuruluşlar düzenlemek istedikleri kursu Merkez Başkanlığı'nın onayının ardından Avrupa genelinde duyurabilmektedirler. Düzenlenen kursun söz konusu onay sürecinden geçmesi zorunlu olmamakla beraber tüm Avrupa genelindeki kursları barındıran çevrimiçi veri tabanına yerleştiklerinden bu süreç kurum ve kuruluşlar için tanınma ve önemli bir duyuru aracı sağlamaktadır.

2008 yılında hizmet içi eğitim kursu düzenlemek isteyen 3 kuruluşun da başvuruları kabul edilmiştir. Bu kuruluşlardan 2'si İstanbul'da diğeri ise Kırşehir'dedir.

Comenius Asistanlarına Ev Sahipliği

Yine 2008 yılında toplam 96 okul Avrupalı bir Comenius asistanına ev sahipliği yapmak istediklerini bildirmiş yapılan eşleştirme sonucunda 20 okulumuza birer Comenius asistanı yerleştirilebilmiştir. Comenius asistanına ev sahipliğinde yapılan başvurunun kabul edilmesi kadar, başvuruda bulunan kurumların Avrupalı Comenius

asistanları tarafından da tercih edilmesi gerekmektedir. Söz konusu tercih, talep ve eşleştirme süreci tüm ulusal ajansların sorumlularının katıldığı bir toplantı ile yıllık olarak yapılmaktadır.

b. Erasmus Programı

Erasmus Yoğun Dil Kursları

Çok yoğun bir giden ve gelen öğrenci, öğretim elemanı ve idari personel hareketliliğinin yaşandığı Erasmus programında en önemli engellerden birisi dil problemi olmaktadır. Erasmus'tan yararlanacak kişilerin gittikleri ülkede yaşayabilecekleri dil probleminin aşılmasına yardımcı olması amacıyla düşünülmüş en önemli araç Erasmus Yoğun Dil Kurslarıdır (EYDK). Özellikle Erasmus kapsamında bir ülkeye gelen öğrenciler için düşünülmüş olan bu kursların düzenlenebilmesi için ulusal ajanslara başvurulması ve başvurunun kabulü gerekmektedir. Kursları düzenleyen yüksek öğretim kurumlarına ulusal ajanslarca mali destek sağlanmaktadır. Kurslar 3 ile 6 hafta arasında sürebilmekte ve Comenius Asistanı olarak ülkeye gelenler de bu kurslardan yararlanabilmektedir.

Bu kapsamda 2008 yılında 6 Türk yükseköğretim kurumu EYDK düzenlemek ve Erasmus öğrencilerine Türkçe öğretmek üzere Merkez Başkanlığına başvuruda bulunmuştur. Söz konusu başvuruların tamamı kabul edilmiş ve düzenleyici kuruluşlara toplam 81.000 Avro'luk mali destek sağlanmıştır. Mali destek kurumların bildirdiği öğrenci kapasitesine göre belirlenmektedir.

EYDK düzenlemek üzere başvuruda bulunan kuruluşlar ve bulundukları iller şu şekildedir:

İstanbul Üniversitesi	İstanbul
Gazi Üniv. TÖMER	Ankara
Akdeniz Üniversitesi	Antalya
Çukurova Üniversitesi	Adana
Erciyes Üniversitesi	Kayseri
Kocaeli Üniversitesi	Kocaeli

c. Leonardo da Vinci Programı

Avrupa Dil Ödülü

Avrupa Dil Ödülü, yirmiden fazla ana dilin bulunduğu Avrupa’da çok konuşulan diller dışındaki dillerin de yabancı dil olarak öğretimlerinin geliştirilip, desteklenmesini ve bu yolla Avrupa’nın çok dilli ve çok kültürlü yapısının desteklenmesini amaçlayan bir faaliyettir. Söz konusu faaliyet kapsamında her yıl dil öğretimi alanında yenilikçi yaklaşımlara ve uygulamalara imza atan kurum ve kuruluşlara Avrupa Dil Ödülü verilmektedir.

Avrupa Dil Ödülü finansal bir destek içermemekle beraber kazanan kuruluş tarafından kullanılabilecek bir sertifika ve Avrupa Dil Ödülü etiketini tüm Avrupa çapında geçerli olacak şekilde kullanabilme hakkı kazandırmaktadır.

2008 yılında 25 kurum ve kuruluş Avrupa Dil Ödülü etiketini kazanabilmek için başvuruda bulunmuştur. Jüri heyeti tarafından değerlendirilen başvurular arasından 5’i Avrupa Dil Ödülü almaya hak kazanmıştır.

d. Grundtvig Programı

Hizmet içi Eğitim Kursları Düzenlenmesi

Yetişkin eğitime odaklanan Grundtvig programında da Comenius programında olduğu gibi uluslararası katılıma açık hizmetiçi eğitim kursları düzenlenebilmektedir. 2008 yılında 4 kuruluş yetişkin eğitimi ile ilgili kurs düzenleyebilmek için başvuruda bulunmuş ve bunlardan Trabzon ve Eskişehir’de yer alan ikisinin başvuruları kabul edilerek duyuruları onaylanmıştır. Hizmetiçi eğitim kursları düzenlenmesinde de ev sahibi ulusal ajansın her hangi bir mali desteği bulunmamaktadır. Nitekim düzenleyici kuruluşlar katılımcılardan katılım ücreti almakta ve bu ücretler katılımcının vatandaşı olduğu ülkenin ulusal ajansı tarafından ödenmektedir.

e. Ortak Konulu Program

Çalışma Ziyaretleri Düzenlenmesi

Eğitim ve Gençlik Programlarına tam katılım sağlayan ülkemizde de eğitim alanındaki kurum ve kuruluşlar çalışma ziyaretleri tertip edebilmektedir. Çalışma ziyaretleri için Avrupa genelinde mali bir destek sağlanması beklenmekle birlikte Merkez Başkanlığı bu sahadaki çalışmalarını desteklemek adına seçilen her kuruluşa 1.000'er Avro destek sağlamaktadır. Ancak başvuruların seçimi ulusal ajanslar tarafından yapılarak seçilen kuruluşların düzenlemek istedikleri çalışma ziyareti faaliyetleri CEDEFOP ortak veri tabanında duyurulmaktadır.

2008 yılında 17 ilimizden yapılan 22 faaliyet düzenleme başvurusunun tamamı kabul edilerek, düzenleyici kuruluşların kullanımı için toplam 22.000 Avro'luk mali destek tahsis edilmiştir.

Yaygınlaştırma Faaliyetleri

Merkez Başkanlığı tarafından programların Türkiye genelinde tanıtılması, daha geniş kitleleri programdan yararlanabilmeleri için programların ilk kez uygulamaya sokulduğu 2003 yılından beri çok yoğun bir şekilde bilgilendirme, tanıtım ve yaygınlaştırma faaliyetleri yapılmaktadır. Türkiye'nin Eğitim ve Gençlik programlarında en büyük 7. bütçeye sahip olmasında söz konusu toplantıların ve faaliyetlerin önemli bir yeri vardır. Geçen 5 yıl içerisinde bilgilendirme ve yaygınlaştırma toplantısı yapılmamış il kalmamıştır.

Merkez Başkanlığı, Türkiye'nin nüfusu, eğitim ve gençlik camialarının on milyonları bulması sebebiyle yaygınlaştırma stratejilerine büyük önem vermektedir. Verilen bu önemin başlıca iki stratejik sebebi vardır.

Her şeyden önce yıllık 70 milyon Avro'yu bulan eğitim ve gençlik programları ödeneği, mevcut hali ile Avrupa'nın en büyük 7. bütçesi olsa da hitap ettiği kitlenin büyüklüğü göz önüne alındığından hiç bir zaman tam anlamıyla yeterli olamayacaktır. Tüm Avrupa nüfusunun yaklaşık 1/8'ini

oluşturan ülkemizde pek çok faaliyet ve alt programda mevcut ödeneklerin 3 veya 4 katı büyüklüğünde bir talep oluşması şaşırtıcı değildir.

Kıt olan kaynakların, daha önce bu kaynaklardan yararlanmamış insanlara ulaştırılması büyük önem arz etmektedir. Bunu sağlayabilmek için bir yandan yapılan başvurulara çeşitli kriterler ile bir çerçeve çizilmeye çalışılırken, bir yandan da yaygınlaştırma faaliyetleri vasıtasıyla programlardan daha önce yararlanma fırsatı bulamamış kişilere ve kurumlara ulaşmaya çalışılmaktadır.

Avrupa Komisyonu her yıl talep ettiği faaliyet raporları ile programlar üye ülkelerin asgari seviyede yapılması gereken bilgilendirme ve yaygınlaştırma faaliyetlerine ilişkin gerçekleştirmelerini takip etmektedir.

Avrupa Birliği Eğitim ve Gençlik Programları Merkezi Başkanlığı bilgilendirme ve yaygınlaştırma faaliyetlerinde geniş bir çeşitliliğe sahiptir. Telefonla bilgilendirmeden proje fuarlarına, seminerlerden çalıştaylara kadar pek çok türde faaliyet bulunmaktadır. Bu faaliyetler bir yandan Hayatboyu Öğrenme Programı (LLP) bünyesindeki Co-menius, Erasmus, Leonardo da Vinci, Grundtvig ve Ortak Konulu Programdan sorumlu program koordinatörlükleri tarafından, bir yandan da valorizasyondan sorumlu birim olan Halkla İlişkiler Koordinatörlüğü tarafından yürütülmektedir.

A. TOPLANTILAR

1. Başarılı Proje Sahiplerini Bilgilendirme Toplantısı

LLP bünyesinde her yıl binlerce proje ve bireysel başvuru kabul edilmektedir. Merkez Başkanlığının en çok önem verdiği konuların başında desteklenmek üzere seçilmiş olan projelerin daha sağlıklı ve daha kaliteli bir şekilde yürütülmesini sağlayarak, yararlanıcıların, kurumların ve sonuçta ülkemizin programlardan elde ettiği faydanın azamileştirilmesidir.

Bu amaca matuf olarak bir yandan sürmekte olan projelere yapılan izleme ziyaretleri, projelerin ara işlemlerinin sıkı bir şekilde takip edilmesi gibi idari işlemlerin yanı sıra başvurusunun kabul edilmesi sonucunda “yararlanıcı” sıfatını kazanmış kişi ve kuruluşlara eğitim verilmesi de yer almaktadır. Eğitimlerde başarılı bir proje yönetiminin nasıl yapılacağı, ne tür zorluklarla karşılaşılabilceği, bu zorlukların muhtemel çözüm yolları, belgelendirmenin nasıl yapılacağı gibi konularda katılımcılar aydınlatılmaktadır.

2008 yılında da Comenius, Leonardo da Vinci, Grundtvig ve Ortak Konulu Program başlıkları altında projeleri ya da bireysel başvuruları kabul edilen yararlanıcılara eğitimler verilmiştir.

Başarılı Proje Sahiplerini Bilgilendirme Toplantıları Ankara’da düzenlenmektedir. 2008 yılında Comenius programında 600 kişinin katıldığı 3, Leonardo da Vinci programında 425 kişinin katıldığı 5, Grundtvig programında 100 kişinin katıldığı 1 ve Ortak Konulu programda 230 kişinin katıldığı 2 toplantı olmak üzere toplam 11 adet toplantı düzenlenmiş ve bu toplantılara toplamda 1.355 kişi katılmıştır.

2.Bölgesel Bilgilendirme Toplantıları

Bölgesel Bilgilendirme Toplantıları, il merkezlerinde yapılan ve toplantının yapıldığı ile komşu veya aynı bölgedeki illerden de katılımcıların çağrıldığı toplantılardır. Bu tür toplantılara programlar hakkında yeterince bilgi sahibi olmayan, programlardan daha önce yararlanmamış veya başvuruda bulunmamış kişiler ve kurum temsilcileri çağrılır. Bilgilendirme toplantılarının genelinde geçerli olduğu üzere programlar ve uygulamalar hakkında detaya girilmeden katılımcılara bilgi ve sorularına cevap verilir.

2008 yılında Comenius programında 100 kişinin katıldığı 1 adet, Leonardo da Vinci programında 450 kişinin katıldığı 3 adet, Grundtvig programında 300 kişinin katıldığı 3 adet toplantı olmak üzere toplam 7 toplantı düzenlenmiş ve 850 kişiye ulaşılmıştır.

3. Değerlendirme Toplantıları

Merkez Başkanlığı'nın tanıtım ve yaygınlaştırma stratejisinin önemli bir parçası da ilgili sektörlerdeki paydaşlar, yararlanıcılar ve potansiyel yararlanıcıların programların işleyişi hakkında görüşlerine başvurulmasıdır.

Bu tür toplantılarda en önemli örnek Merkez Başkanlığı Kuruluş Kanunu uyarınca kurulan ve yürütülen "Danışma Kurulu" tarafından yılda bir kez düzenlenen Danışma Kurulu Toplantısıdır. 2008 yılı Danışma Kurulu toplantısı 31 Aralık 2008 tarihinde Merkez Başkanlığı binasında düzenlenmiş ve toplantıya Kurula üye yaklaşık 20 kurum ve kuruluşun temsilcileri katılmıştır.

Genel çapta yapılan bu tür değerlendirme toplantılarına ek olarak program koordinatörlükleri de sektörel paydaşlarla bir araya geldikleri toplantılar düzenlemektedir.

Bu konuda verilebilecek en güzel örnek Erasmus Programı çerçevesinde yılda iki kere düzenlenen ve Erasmus programına üye tüm yükseköğretim kurumu temsilcilerinin katıldığı Erasmus Güz ve Bahar toplantılarıdır. Söz konusu toplantılar her defasında farklı bir yüksek öğretim kurumunun ev sahipliğinde yürütülmektedir.

2008 yılı Bahar toplantısı Trabzon'da Karadeniz Teknik Üniversitesinin ev sahipliğinde 220 kişinin ve Güz toplantısı Adana'da Çukurova Üniversitesinin ev sahipliğinde ise 230 fazla katılımcının iştiraki ile düzenlenmiştir.

Erasmus Koordinatörlüğü tarafından yürütülen bir başka değerlendirme niteliğindeki toplantı ise tüm üniversitelerin Strateji Geliştirme Daire Başkanlıkları ile Maliye Bakanlığının ilgili birimlerini bir araya getiren ve Erasmus faaliyetlerinin en iyi nasıl muhasebeleştirileceğinin tartışıldığı 28 Ekim 2008 tarihinde Ankara'da yapılan toplantı olmuştur.

Benzer bir şekilde mesleki eğitimle ilgilenen kurum ve kuruluşların temsilcilerinin katıldığı ve Ankara'da düzenlenen bir toplantı ile Leonardo da Vinci programının

paydaşları ile bir değerlendirme toplantısı düzenlenmiş ve toplantıya 120 kişi katılmıştır.

4. Bölgesel Proje Fuarları

Türkiye genelinde bölgeler arasındaki proje ve yararlanıcı sayıları bakımından gözlemlenmekte olan farklılıkları azaltmak, bu bölgelerde projecilik bilincini ve girişimciliği artırmak için Merkez Başkanlığı Halkla İlişkiler Koordinatörlüğü tarafından 2008 yılından itibaren Bölgesel Proje Fuarları düzenlenmeye başlanmıştır.

Proje Fuarlarının özelliği farklı illerden ve farklı programlardan projelerin sergilenmesine olanak sağlamasıdır. 2008 yılında Kars, Safranbolu ve Mardin illerinde düzenlenen bölgesel proje fuarlarında toplam 60 proje sergilenmiş ve 1.000'den fazla kişiye ulaşılmıştır.

5. Sektörel ve Tematik Bilgilendirme Toplantıları

Tüm sektörlerin kamu ya da özel olsun tüm kurum, kuruluş ve STK'ların proje hazırlayabildiği Leonardo da Vinci programı 2008 yılından itibaren farklı sektörlerle doğrudan ulaşabilmek ve mesleki eğitim projelerinde daha sektörel yaklaşımları teşvik edebilmek amacıyla sektörel bilgi toplantıları düzenlemeye başlamıştır. Bu maksatla Gaziantep, Denizli ve Antalya'da düzenlenen 3 sektörel bilgilendirme toplantısında toplam 225 kişiye mesleki eğitim projelerinin nasıl hazırlanacağı anlatılmıştır.

Erasmus Koordinatörlüğü Yoğun Programlar (IP) alanında yükseköğretim kurumlarının üretebileceği proje niteliğinin ve niceliğinin artırılması, daha önce bu alanda proje yapmış kurumların tecrübelerini henüz bu alanda proje yapmamış kurumlarla paylaşabilmelerini sağlayabilmek için 27 Ekim 2008 tarihinde Ankara'da bir bilgilendirme ve yaygınlaştırma toplantısı düzenlemiştir.

Yine Erasmus programı yeni açılan yüksek öğretim kurumlarını Erasmus Beyannamesine nasıl başvurulacağı ve nasıl alınabildiği ile ilgili olarak bilgilendirebilmek amacıyla 3 Kasım 2008 tarihinde Ankara'da bir bilgilen-

dirme toplantısı düzenlemiştir.

2009 yılında devreye sokulan yeni faaliyetlerin tanıtılması adına 27 Kasım 2008 tarihinde Ankara’da Comenius Bölgesel Projelerin tanıtılabilmesi için 100’den fazla kişinin katılımı ile bir bilgilendirme toplantısı gerçekleştirilmiştir.

6. GAP Çalıştayları

Merkez Başkanlığı’nın dezavantajlılık konusundaki politikasına önceki bölümlerde değinilmişti. Bölgesel Proje Fuarlarının düzenlenmesinde olduğu gibi GAP Çalıştayları da benzer bir amaçla yani proje kapasitesi olarak zayıf olan yörelerin bilgi ve motivasyonlarının artırılması amacıyla düzenlenmiştir. GAP Çalıştayları kapsamında toplam 9 bölge ilinde her biri 2 gün süren bir seri çalıştaylar düzenlenerek özellikle ilçelerden çağrılan ve proje yapma potansiyeli olan eğitimcilere, sivil toplumculara ve aralarında Kaymakamlar da bulunan kamu çalışanlarına Leonardo da Vinci ve Comenius projelerinin nasıl yapılacağı uygulamalı olarak gösterilmiştir.

GAP Eylem planının da bir parçası olan çalıştaylar GAP İdaresinin de katkıları ile düzenlenmiş ve çoğunluğu ilçelerden olmak üzere 675 kişiye proje hazırlama eğitimi verilmiştir.

B. YAYINLAR

1. Eğitim ve Gençlik Dergisi

2006 yılından beri yılda 3 kere, 80.000 nüsha olarak basılan ve Halkla İlişkiler Koordinatörlüğü tarafından yürütülen Eğitim ve Gençlik Dergisi Merkez Başkanlığının en önemli yaygınlaştırma araçlarından birisidir. Dergi Türkiye genelinde tüm yüksek öğretim kurumlarına, İl Milli Eğitim Müdürlükleri vasıtasıyla tüm eğitim camiasına ve ilgi kurum ve kuruluşlara ulaştırılmaktadır.

Eğitim ve Gençlik Dergisi programların teknik anlatımlarından daha ziyade yararlanıcı tecrübelerinin tüm

Türkiye ile paylaşılması sağlamaktadır. Merkez Başkanlığı birimlerinin gerçekleştirdikleri faaliyetler hakkında da bilgilerin verildiği dergi de projecilerin ve bireysel yararlanıcıların tecrübelerinin yansıtılmasına ağırlık verilmektedir. Bu haliyle dergi bilgilendirme fonksiyonu da görmekle birlikte aslen bir (valorizasyon) yaygınlaştırma aracı olarak işlev görmektedir, sayıları artık yüzbinleri bulan yararlanıcılar arasında da eksik olan iletişimi sağlayan bir araç olarak öne çıkmaktadır.

2. Leonardo da Vinci Proje Kataloğu

Yıllık olarak basılan ve Leonardo da Vinci Program Koordinatörlüğü tarafından hazırlanan yıllık proje katalogları, proje süreci tamamen biten her bir yılda hazırlanan tüm projeler ve proje sahibi kuruluşlar hakkında kısa bilgi içeren bir yayındır.

2008 yılında basılan LdV Hareketlilik Projeleri proje kataloğu 2006 yılına ilişkindir ve 1.500 nüsha olarak basılmıştır.

3. Erasmus İstatistikleri

Leonardo da Vinci yıllık proje kataloğunda olduğu gibi Erasmus programı kapsamında da her yıl önceki yılların kesinleşmiş istatistikleri yayınlanmaktadır.

2008 yılında 2004-2007 yılları arasındaki akademik yıllara ilişkin istatistikler basılarak yükseköğretim kurumlarına dağıtılmıştır.

4. Broşürler

Eğitim ve Gençlik programlarında hızlı ve ön bilgi verme amaçlı olarak her yıl broşürler basılmaktadır. Her bir program ve faaliyet bazında basılan bilgilendirici broşürlere ek olarak, 2008 yılında Halkla İlişkiler Koordinatörlüğü tarafından hazırlanan bir seri broşür ile programlardan tek tek bahsedilmek yerine her bir broşür farklı bir hedef kitleye hitap edecek ve o hedef kitlenin yararlanabileceği tüm muhtemel programları içerecek şekilde bir yaklaşım sergilenmiştir. Söz konusu broşürlerden toplam 40.000 adet basılmıştır.

EK-1**HAYATBOYU ÖĞRENME PROGRAMI (LLP) PROGRAM VE FAALİYETLERİ**

(Merkezi ve Ülke Merkezli Programlar dahildir.)

A. Okul Eğitimi (Comenius) Programı

1. Okul Ortakları
 - Çok taraflı Ortaklıklar
 - İki taraflı Ortaklıklar
2. Hizmet içi Eğitim Faaliyetleri
 - Hizmet içi Eğitim Kurslarına Katılım
 - Hizmet içi Eğitim Kursları Düzenlenmesi
3. Hazırlık Ziyaretleri
4. İrtibat Seminerleri
5. Comenius Asistanlığı
6. Öğretmen adaylarının temel eğitimi
7. Bölgesel Projeler (2009'dan itibaren)
8. Bireysel Öğrenci Hareketliliği (2010'dan itibaren)
9. Çok taraflı Projeler *
10. Ağ Projeleri *

B. Yükseköğretim (Erasmus) Programı

1. Öğrenci Hareketliliği
 - Öğrenim hareketliliği
 - Staj hareketliliği
2. Personel Hareketliliği
 - Ders verme hareketliliği
 - Eğitim alma hareketliliği
3. Hareketliliğin Organizasyonu
4. Erasmus Yoğun Dil Kursları
5. Yoğun Programlar
6. Çok taraflı projeler *
 - Müfredat geliştirme projeleri *
 - Yükseköğretim kurumları ve işletmeler arasında işbirliği *
 - Yükseköğretimin modernizasyonu *
 - Sanal kampüsler *
 - Ağ projeleri *
 - Destekleyici faaliyetler *

C. Mesleki Eğitim (Leonardo da Vinci) Programı

1. Hareketlilik (Mobility) Projeleri
 - Temel Mesleki Eğitim Öğrencileri (IVT)
 - İş Piyasasındaki Kişiler (PLM)
 - Mesleki Eğitimde ve Mesleğinde Uzman Profesyoneller (VETPRO)
2. Ortaklık Projeleri
3. Yenilik Transferi Projeleri

4. Avrupa Dil Ödülü, Avrupa Dil Elçisi Ödülü
5. Yenilik Geliştirme Projeleri *

D. Yetişkin Eğitimi (Grundtvig) Programı

1. Grundtvig Öğrenme Ortaklığı Projeleri
2. Hizmet içi Eğitim Faaliyetleri
 - Hizmet içi Eğitim Kurslarına Katılım
 - Hizmet içi Eğitim Kursları Düzenlenmesi
3. Grundtvig İrtibat Seminerleri
4. Grundtvig Hazırlık Ziyaretleri
5. Bireysel Hareketlilik – Bireysel Yetişkin Öğrenici Hareketliliği (2009’dan itibaren)
6. Bireysel Hareketlilik – Aday veya Yeni Mezun Yetişkin Eğitim

Öğretmeni için Öğretmenlik Deneyimi (2009’dan itibaren)

7. Grundtvig Çok Taraflı Projeler *
8. Ağ Projeleri *
9. Destekleyici Tedbirler *

E. Ortak Konulu Program

1. Genel Eğitim ve Mesleki Eğitim Uzman ve Yöneticilerinin

Çalışma

Ziyaretleri

2. Avrupa Rehberlik Merkezi (Euroguidance)

3. Anahtar Faaliyetler *

Hayatboyu Öğrenmede Politika İşbirliği ve Yenilik *

Diller *

Yenilikçi Bilgi ve İletişim Teknolojileri (BİT) Tabanlı

İçerik, Hizmetler, Pedagojiler ve Hayatboyu Öğrenme

için

Uygulamanın Geliştirilmesi *

Program ve Daha Önceki İlgili Programlar kapsamında

Desteklenen Faaliyetlerin Sonuçlarının

Yaygınlaştırılması ve

Kullanılması ve İyi Uygulamanın Değişimi *

F. Jean Monnet*

EK-2**2008 YILI TÜRKİYE İLERLEME RAPORU****4.26****26. FASIL : EĞİTİM VE KÜLTÜR**

Eğitim, öğretim ve gençlik alanlarında, raporlama döneminde iyi bir ilerleme kaydedilmiştir.

Hayatboyu Öğrenme ve Gençlik Programları'na artan oranda başvuru yapılmış ve anılan programlardan sorumlu Ulusal Ajans güçlü ve etkin bir yönetim sergilemiştir. Türk makamlarının ve Ulusal Ajans'ın Hayatboyu Öğrenme Programı'na ülke genelinde katılım olmasını teşvik için aldıkları tedbirleri müteakiben 2007 yılında 81 ilin 80'i anılan program kapsamına girmiştir. Bununla birlikte, Türkiye'nin toplam katkı payını zamanında ödememesi, bahse konu programların 2008 yılında uygulanmasını finansman eksikliği nedeniyle sekteye uğratmıştır.

SONUÇ

Eğitim, öğretim, gençlik ve kültür alanlarında kaydedilen seviye iyi bir seviyededir. Ancak, Topluluk programlarının sorunsuz olarak uygulanabilmesi için Türkiye'nin toplam mali katkısını zamanında ifa etmesi gerekmektedir.

TABLolar	TABLO 5	47
	Grundtvig projelerine ilişkin il bazında istatistikler	
	TABLO 6	52
	Comenius bireysel faaliyetlerine ilişkin il bazında istatistikler	
	TABLO 7	57
	Erasmus bireysel faaliyetlerine ilişkin il bazında istatistikler	
	TABLO 8	61
	Grundtvig bireysel faaliyetlerine ilişkin il bazında istatistikler	
	TABLO 9	63
	Ortak Konulu Program bireysel faaliyetlerine ilişkin il bazında istatistikler	
	TABLO 10	64
	Hayatboyu Öğrenme Programı kapsamında yürütülen diğer faaliyetlere ilişkin il bazında istatistikler	

HARİTALAR	HARİTA 1	6
	Hayatboyu Öğrenme Programına katılan Ülkeler	
	HARİTA 2	34
	2008 Yılı Projelerinin Coğrafi Dağılımı	
	HARİTA 3	34
	İllerin 2000 yılı eğitim sektörü gelişmişlik endeksleri.	
	HARİTA 4	35
	NUTS I Bölge Birimleri Sınıflandırmasına göre bölgelerin ürettiği projelerin dağılımı	
	HARİTA 5	34
	İl nüfuslarını gösterir harita	
	HARİTA 6	37
	Kabul edilen Comenius projelerinin illere göre dağılımı	
	HARİTA 7	39
	Comenius toplam proje bütçesinin illere göre dağılımı	
	HARİTA 8	44
	LdV programında kabul edilen proje sayısının illere göre dağılımı	
	HARİTA 9	47
	Grundtvig programında başvuruların illere göre dağılımı	
	HARİTA 10	53
	Comenius programında başvuruların illere göre dağılımı	
	HARİTA 11	54
	Erasmus programında başvuruların illere göre dağılımı	